

Pla Estratègic 2020 - 2025

Museu de l'Horta d'Almàssera

“La planificació estratègica consisteix a concebre un futur desitjable i definir els mitjans reals per a assolir-ho” R.L. Ackoff

El document que té entre les mans correspon al Pla Estratègic 2020 - 2025 per a l'espai municipal Museu de l'Horta d'Almàssera (en endavant, Pla Estratègic 20-25 Museu Horta).

No es tracta d'un document tancat, com correspon a un veritable Pla estratègic. Sinó més bé, una aportació d'inici per a la planificació de tota l'activitat que en aquest espai municipal es vol oferir.

Aquest document serà, per tant, progressivament ampliat i/o modificat. Les ampliacions correspondran a les successives accions particulars que, dins dels objectius que ací es defineixen, serviran per a la seua consecució. Les modificacions serà aquelles motivades pel canvi de les circumstàncies, amb el benentès que l'essència del projecte no es veurà alterada.

Volem incorporar el pensament estratègic com a ferramenta de gestió per oferir el millor dels serveis a la ciutadania. D'aquesta manera tractem de visualitzar el conjunt d'aquest espai municipal des d'una perspectiva holística. Per fer-ho, treballa en els següents vectors: Amb una visió de futur, amb una formulació i execució estratègica, des d'un lideratge i amb sistemes de control.

S'hem marcat el marc temporal entre 2020 i 2025, no solament per ser el primer quinquenni d'aquesta dècada, sobretot, perquè ens pareix important que tinga una continuïtat més enllà de les limitacions d'una legislatura i, per tant, d'un cicle polític curt.

El Pla Estratègic 20-25 Museu Horta és el resultat d'un procés de reflexió, participació i retroalimentació permanent, que estableix les principals prioritats d'aquest espai municipal per a l'horitzó temporal.

El Pla Estratègic del Museu no pretenc ser tant una descripció detallada del que es farà durant el període de temps, sinó més prompte un mapa en el qual s'exposa quin és el camí per arribar a una destinació. La ruta pot canviar durant el viatge si així ho fan les circumstàncies.

Per tant, les línies estratègiques que s'hi descriuen en aquest document pretenen continuar potenciant tant les actuacions de museu etnològic com les d'espai polivalent d'encontre que, fins ara mateix, venen desenvolupant-se. I, a més, obrir el Museu a la comunitat social d'Almàssera i de la seua comarca i, a través d'ell, la connexió amb l'entorn natural, paisatgístic, econòmic, cultural i, sobre manera, amb l'entorn vital de les dones i els homes que durant dècades han viscut en aquesta terra.

Projecte museogràfic 2020 – 2025 per al Museu de l'Horta d'Almàssera – Horta Nord

El Museu de l'Horta d'Almàssera, inaugurat l'any 1999, va nèixer com a projecte museogràfic que recollia el mode de vida agrícola propi de l'horta de València. S'ubica en un antic escorxador del segle XIX rehabilitat per l'arquitecte Joaquín Turán García, a les afores de la població i rodejat pels camps de conreu. Així és com, un dels principals atractius i característiques del museu constitueix: l'horta dins de l'horta. Aquest espai natural i físic atorga a l'espai museístic una significació paisatgística i material excepcional.

Tanmateix, per iniciar la presentació d'aquest projecte aportem algunes dades sobre el municipi i el seu entorn socioeconòmic, patrimonial i d'infraestructures culturals. Almàssera és un municipi de la comarca Horta Nord amb les següents dades estadístiques.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS del MUNICIPI d'ALMÀSSERA

Codi Ine: 46032

Comarca: L'Horta Nord

Superfície: 2,74 Km²

Distància capital província: 6 Km

Província: València

Població: 7.349 (2019)

AJUNTAMENT

- Direcció: Plaça Major, 1
- Telèfon: 961853750
- URL: <http://www.almassera.es/>
- Codi postal: 46132
- Fax: 961859544
- E-mail: promocio.almassera@gva.es

Font: http://www.argos.gva.es/bdmun/pls/argos_mun/DMEDB_MUNDATOSGENERALES.DibujaPagina?aNmunId=46032&aVLengua=V

Dades estadístiques | Socio-Econòmic | Almàssera

DADES ESTADÍSTIQUES - SOCIO-ECONÒMIC

Indicadors de l'activitat econòmica

	Municipi	Comarca	Província	Comunitat
Pressupost mitjà per habitant - 2019 (euros/habitant)	626,35	805	945,03	967,85
Gasto mitjà per habitant (Liquidació Pressupost) - 2018 (euros/habitant)	809,58	825,67	1.056,20	1.018,69
Deute Viu del municipi - 2018 (euros/habitant)	276,87	355,96	460,71	343,63
Línees telefòniques - 2012 (núm.línees telefòniquesx100hab)	28,65	40,02	41,30	39,56
Vehicles turismes - 2018 (núm.turismes x 100 hab.)	47,47	49,11	49,43	51,71
Entitats financeres - 2013 (núm.entitats financeres x 1000 h)	0,69	0,74	0,84	0,79
Valor cadastral mitjà - 2019 (euros)	36.987,66	59.554,98	51.499,56	48.982

DIRCE. Directori Central d'Empreses

	Municipi	Comarca	Província	Comunitat
Nombre total d'empreses - 2016 (empreses)	381	14.318	172.204	344.556
Empreses en el sector Indústria - 2016 (%)	6,82	6,80	6,52	6,94
Empreses en el sector Construcció - 2016 (%)	11,29	11,99	10,83	12,09
Empreses en el sector Comerç, transport i hostaleria - 2016 (%)	43,57	37,90	37,86	38,63
Empreses en el sector Serveis - 2016 (%)	38,32	43,13	44,79	42,34
Empreses en el sector Serveis. Informació i comunicació - 2016 (%)	-	1,26	1,73	1,56
Empreses en el sector Serveis. Activitats financeres i d'assegurances - 2016 (%)	3,67	2,44	2,73	2,45
Empreses en el sector Serveis. Activitats immobiliàries - 2016 (%)	-	3,67	4,76	5,46
Empreses en el sector Serveis. Activitats professionals i tècniques - 2016 (%)	13,65	14,50	18,55	17,02
Empreses en el sector Serveis. Educació, sanitat i serveis - 2016 (%)	7,09	6,93	8,11	7,33
Empreses en el sector Serveis. Altres serveis personals - 2016 (%)	10,24	7,39	8,92	8,51

Usos de la superfície

	Municipi	Comarca	Província	Comunitat
Superfície del municipi - 2012 (ha)	274	14.051	1.080.609	2.325.449
Superfície Urbana - 2012 (ha)	43,50	2.949,10	45.248,11	114.235,72
Superfície Rústica - 2012 (ha)	200,99	10.338,20	1.019.348,71	2.186.655,87
Superfície Urbana - 2012 (%)	15,88	20,99	4,19	94,03
Superfície Rústica - 2012 (%)	73,35	73,58	94,33	87,91
Superfície Agrícola - 2011 (%)	65,45	63,01	88,74	87,91

Superfície herbàcia - 2011 (%)	88,09	29,06	9,66	9,72
Superfície llenyosa - 2011 (%)	11,57	64,93	28,39	26,96
Superfície de pastures - 2011 (%)	0,34	5,90	44,91	47,12
Superfície d'espècies forestals - 2010 (%)	0	0,10	16,73	15,95

PATRIMONI CULTURAL - ANY 2020

Tipus de bé	Núm. De béns
Béns d'Interés Cultural - Imateriales	2
TOTAL	2

BÉNS CULTURALS ORDENATS PER TIPUS DE BÉ

Béns d'Interés Cultural - Imateriales

Nom

Centro Estudio Musical

La Unió Artística Musical d'Almàssera

Font: Subdirecció General de Patrimoni Cultural i Museus de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

Equipaments i infraestructures | Biblioteques | Almàssera

BIBLIOTEQUES - ANY 2018

	Tipus
Biblioteca Pública Municipal Almàssera	Pública municipal
Font: Subdirecció General de Patrimoni Cultural i Museus de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport	

Equipaments i infraestructures | Museus | Almàssera

MUSEUS - ANY 2020

	Tipus	Propietat	Contingut
Museu de L'Horta d'Almàssera	Col·lecció museogràfica permanent	Municipal	Etnologia, Etnografia, Antropologia
Font: Subdirecció General de Patrimoni Cultural i Museus de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport			

Equipaments i infraestructures | Educatius | Almàssera

CENTRES EDUCATIUS (2019-2020)

Tipus de centre	Núm. de centres que ho impartixen
Centres d'ensenyances especialitzades	2
Centres d'Infantil/Primària/ESO/Ensenyances mitges	5
Formació de persones adultes	1
TOTAL	8

Nivell educatiu	Núm. de centres que ho impartixen
Educació Infantil	4
Educació Primària	2
ESO	1
Cicles Formatius Grau Mitjà	1
Cicles Formatius Grau Superior	1
Música	2
Formació de persones adultes	1
Educació Especial	1
Cicles Formatius Grau Bàsic	1

LLISTAT DE CENTRES EDUCATIUS PER NIVELLS

Educació Infantil

Nom	Règim
CEIP Carraixet	Públic
Centre Priv. Ed. Inf. 1er Cicle Les Rabosetes	Privat
Centre Priv. Ed. Inf. 1er Cicle Pati Pati	Privat
Centre Privat Yocris	Privat Concertat

Educació Primària

Nom	Règim
CEIP Carraixet	Públic
Centre Privat Yocris	Privat Concertat

ESO

Nom	Règim
Centre Privat Yocris	Privat Concertat

Cicles Formatius Grau Mitjà

Nom	Règim
Centre Privat FP Fundación Pascual Tomás	Privat

Cicles Formatius Grau Superior

Nom	Règim
Centre Privat FP Fundación Pascual Tomás	Privat

Música

Nom	Règim
Escola Privada de Música Asoc. La Unión Artística Musical	Privat
Escola Privada de Música Centro de Estudio Musical	Privat

Formació de persones adultes

Nom	Règim
Centre FPA Municipal d'Almàssera	Públic

Educació Especial

Nom	Règim
Centre Privat Yocris	Privat Concertat

Cicles Formatius Grau Bàsic

Nom	Règim
Centre Privat FP Fundación Pascual Tomás	Privat

Font: Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

Equipaments i infraestructures | Centres de benestar social | Almàssera

RECURSOS DE BENESTAR SOCIAL - ANY 2016

Sector	Total
Persones amb Discapacitat	1
Persones Majors	1
TOTAL	2

TIPUS DE CENTRES DE BENESTAR SOCIAL

Tipus	Num.Centres
Vivendes Tutelades per a Discapacitats	1
Llars i Clubs per a Persones Majors	1
TOTAL	2

PERSONES AMB DISCAPACITAT

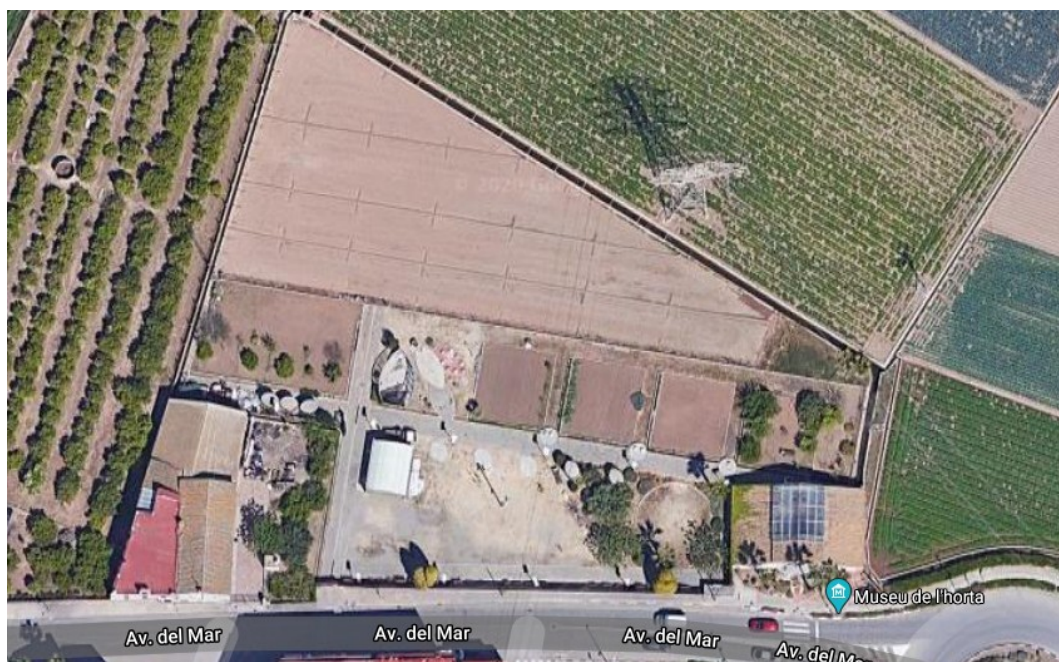
Nom	Propietat
Vivenda Tutelada el Faro	---

PERSONES MAJORS

Nom	Propietat
Llar Social de Jubilats de Almàssera	---

Font: Conselleria de Benestar Social

En un entorn com aquest desenvolupa la seua activitat el Museu de l'Horta d'Almàssera. Però no ho fa aportant una visió romàntica de les maneres de viure en aquest litoral de la Mediterrània, sinó per reflectir la dura quotidianitat i el treball rigorós que en ell es desenvolupava i continua fent-ho, encara que siga amb altres mitjans.

El Museu de l'Horta és un museu etnològic i, com tots els de la seua mateixa naturalesa, vol ser portador dels valors de sostenibilitat que subjauen a la tradició i que es consideren eco-sabers. En aquest sentit, resulta important ressaltar que aquests valors es tracten des de l'afany del coneixement vital, l'aprenentatge patrimonial i l'estudi historiogràfic. Per tant, es vol defugir de la nostàlgia i de les mirades idealitzades i faltes de rigorositat científica. Només d'aquesta manera podem intentar assolir el significat profund d'una part significativa de la cultura valenciana.

Així és, el Museu etnològic que conforma aquest espai museístic persegueix, fonamentalment, exposar els diversos aspectes de la vida dels grups humans i les relacions que entre ells s'establien, en un temps no tant llunyà, i que ens ajuda a comprendre com som i perquè ho som hui. És per açò que, com tots aquests tipus de museus, constitueixen una ocasió perfecta per posar

en relleu el vincle entre els problemes locals amb aquells altres globals i, aleshores, actuar conseqüentment.

Són aquests aspectes de molta importància per al projecte que presentem del Museu de l'Horta d'Almàssera, per al seu futur a curt i mig termini. Volem oferir la possibilitat de tractar les qüestions locals des de plantejaments «globals», i entendre les qüestions globals des de plantejaments «locals». Amb aquesta orientació volem participar en la concepció del visitant en problemes com el desenvolupament sostenible, el valor dels aliments quilòmetre zero, la incidència del canvi climàtic sobre aspectes concrets del nostre entorn (la biodiversitat, l'augment del nivell del mar, temperatures i manifestacions atmosfèriques extremes, etc), l'efecte de l'horta sobre les concentracions urbanes, l'horta com a patrimoni natural, econòmic, cultural, tecnològic, ...

Accés principal al Museu de l'Horta d'Almàssera

LES DIFERENTS FUNCIONALITATS DEL MUSEU DE L'HORTA

La Missió del Museu

El Museu de l'Horta d'Almàssera és un espai expositiu tant de caràcter etnològic com botànic; però també aspira a ser un espai d'encontre, d'estudi, de reflexió sobre els principals fets que constitueixen i defineixen l'horta de València. Una horta que ens envolta i que constitueix el principal patrimoni cultural, econòmic i social de totes les poblacions al nord de València ciutat.

L'etnologia,¹ com a ciència social que estudia les ètnies, els pobles i les seues cultures, tot emprant les dades que li subministra l'etnografia, sobre la qual es recolza les activitats del Museu, es basa en la comparació sistemàtica de les societats que ens precediren a l'horta, principalment a la comarca de l'Horta Nord, partint de les seues pràctiques quotidianes, productives, lúdiques i creences que els homes i les dones manifestaven en cada moment històric. D'aquesta manera, entre els objectius del Museu està l'estudi i difusió de la història de les dones i dels homes d'Almàssera i la seua comarca.

Per tant, l'activitat etnogràfica del Museu de l'Horta d'Almàssera és la seua principal activitat. L'etnografia,² com la disciplina que descriu els costums i tradicions dels pobles en antropologia, ens aporta les dades empíriques sobre la salut humana, de les societats en les quals viu i les cultures en les quals desenvolupa la seua activitat. Per això, volem que, entre les activitats del Museu, es realitze la recerca qualitativa o l'estudi de la societat d'Almàssera i la seua comarca, en què l'etnografia ha de ser el primer pas per a l'anàlisi. Amb l'activitat etnogràfica s'intenta descriure les realitats socials, des del punt de vista dels participants i no sols des de l'observador extern. Volem que, des de l'etnografia, el Museu aporte als visitants les dades a partir d'observacions directes, filmacions, entrevistes i altres pràctiques descriptives.

També, amb l'activitat etnogràfica del Museu de l'Horta volem realitzar una aportació imprescindible en els estudis de comunicació, del sistema hídric de l'horta, dels modes i cultius, de les ferramentes i mètodes de conreu, de la vida a les llars en els habitatges típics de l'horta de valència, i tot emmarcat en la historiografia de cada moment. El Museu ha d'impulsar l'estudi global de la societat de l'horta, així com la seua difusió didàctica de l'anàlisi de les col·lectivitats socials del territori, la seua formació, composició o re-assentaments, les característiques socials, la

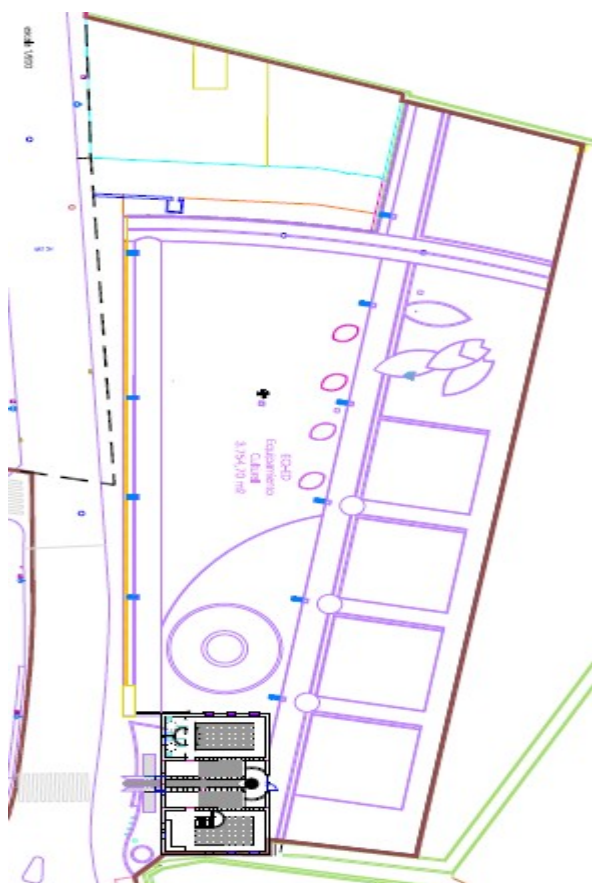
¹ Del grec *ethnos* 'poble' i *logos* 'ciència', 'ciència dels pobles'

² Del grec *etnos*, 'poble' o 'nació' i *grafia*, 'escriure': 'descripció dels pobles'

materialitat, l'espiritualitat i la gent de l'etnogènesi i, per tant, ha d'incloure una breu història i una anàlisi del terreny, el clima i l'hàbitat, en tota la seua activitat museística.

Per tant, la concepció i l'ús primordial que té el Museu de l'Horta d'Almàssera, com a part integrant de la comunitat social del nostre poble, és la de recollir l'essència i el sentiment de les gents que ens precediren en segles anteriors i que romandrà incòlume com a testimoni etnològic del passat. Hem de ser conscients del valor patrimonial i dels Bens d'Interés Cultural i Social (BICS) que tenim a la nostra població i que hem de posar en valor, per la qual cosa, el seu estudi i la seua difusió constitueixen el primer pas.

L'estructuració d'espais del Museu

El Museu de l'Horta està conformat per dos espais intercomunicats. El primer és el museístic que alberga l'edifici i que està dividit per tres ambients diferenciats: la cuina (pretenen traslladar al visitant a la vida quotidiana dels nostres avantpassats a la llar), la sala d'exposicions (on es mostren les vitrines amb la col·lecció de peces etnogràfiques) i l'andana (com espai polivalent). El segon espai museístic el conforma l'exterior del terreny i l'ocupa els conreus, arbres fruiters i jardí, que serveix, entre altres usos, de lloc d'esplai per als visitants.

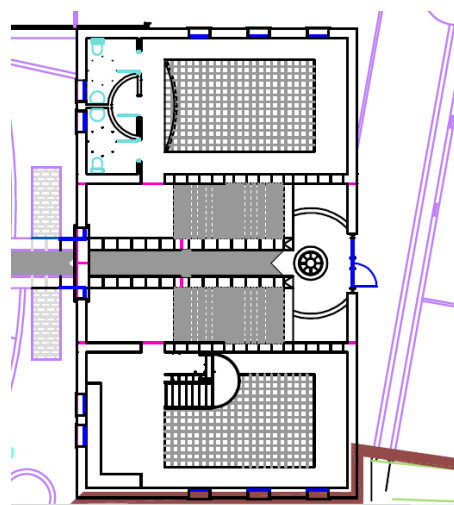
Els fons del museu està formada per més de 600 peces de les quals més de 300 ho són en l'espai expositiu permanent. Les peces es distribueixen i s'ubiquen en tres espais en què es divideix l'edifici: les dues naus laterals i el pati central. Tots tres reproduïxen l'àmbit domèstics i el laboral de finals del segle XIX i

Planell del Museu de l'Horta amb el seu jardí

principis de XX.

La col·lecció museogràfica permanent del Museu de l'Horta es completa amb altres fons que, per manca d'espai físic, es troben custodiats en depòsit a les naus del Museu d'Etnologia de València a Bétera.

A la nau de la dreta, o reflex de la vida a la llar, es troba subdividit en quatre seccions temàtiques: la cuina, el foc, la infantesa i la religiositat. La nau de l'esquerra inclou les eines de treball i estris de conreu. En totes dos àmbits es va voler dotar d'un component més didàctic amb la recreació de personatges realitzant tasques característiques. Per últim, al pati central es reproduïx les entrades amples pròpies de les vivendes de la comarca, on l'entrada del carro era habitual.

Planell de l'edifici del Museu de l'Horta

El Museu de l'Horta a més de complir amb la finalitat museogràfica, també té la vocació de ser un lloc d'encontre polivalent que s'utilitza per a diverses finalitats, com són:

- Com lloc d'esdeveniments festius
- Per a formalitzar i festejar matrimonis civils
- Com a reservori de plantes aromàtiques amb diversa funcionalitat
- Com a lloc d'esplai i jardí.
- Com a espai per a la realització de diferents tallers.
- Com a hivernacle de plantació al servei de jardineria.
- Com a cau de firal (fira de la xufa) i altres com el Dia Internacional dels Museus (DIM).

Vista aèria del Museu de l'Horta d'Almàssera

En l'actualitat, però, el Museu roman sota mínims i, per això, volem amb l'actual projecte revitalitzar-ho amb una nova embranzida nascuda no solament de la voluntat política (que també), sinó sobretot de l'anàlisi de les seues febleses i forteses que manté com a recurs públic.

FORTALESSES I FEBLESSES AL MUSEU DE L'HORTA

Amb la voluntat de millora, tot seguit fem una anàlisi per les principals forteses i també febleses tant en el mateix projecte conceptual del Museu com en les seues instal·lacions. Ho fem abordant-les des de diferents perspectives.

1. PERSPECTIVA D'INFRAESTRUCTURA

Condicionament tèrmic mediambiental

Es fa imprescindible si l'objectiu és continuar amb les visites guiades i els recorreguts per l'horta. L'activitat escolar es paralitza durant dos períodes molt clars: l'hivern i l'estiu, el que repercuteix greument sobre la promoció del nostre producte. El Museu es fa durament visitable quan en estiu es produeix (a causa de la teulada i sostre) efecte hivernacle i a l'hivern la humitat, les goteres i el fred que irradia la instal·lació no és senzillament gent ni mica acollidora.

Finestres i tancaments

Les finestres no tanquen adequadament, inclús alguna d'elles no disposa de vidre. Com que no tanca degudament, deixem el Museu a disposició de tota classe d'animals, pardals, rosegadors que puguen accedir dins de la instal·lació. La programació cultural es veu afectada a l'hivern per no poder comptar amb un espai degudament tancat i aïllat de les inclemències meteorològiques.

Bomba d'aigua

La bomba d'aigua és un element molt interessant al Museu. Els xiquets fan cua per a poder bombejar i experimentar el que els seus avantpassats feien amb gran recurrència, però per a ells és un joc divertit. Caldria reparar-ho. No s'entén les alqueries o les barraques a l'horta sense el seu sistema hídric.

Andana

Disposem d'un espai de dimensions reduïdes, però sobretot per l'accessibilitat difícil que presenta i que resulta de difícil modificació (requeriria canvis estructurals en l'edifici) que la inhabilita per a l'ús dels visitants, però que podria fer-se servir per a qualsevol de les següents activitats:

- Com a espai administratiu del museu. Lloc de conservació de la documentació etnològica d'interés museístic a la població.
- Sala de reunions o seu del Consell Agrari Municipal.

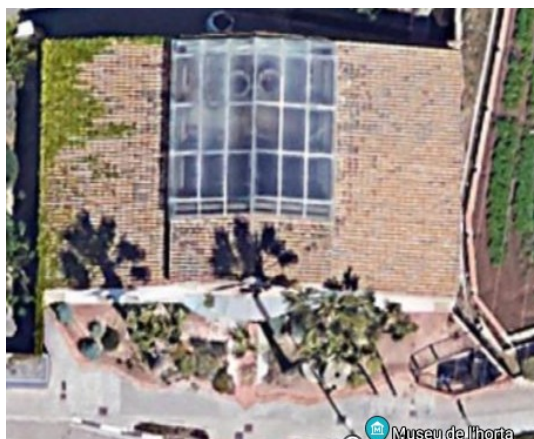
Pintura i reparacions

El Museu conserva una arquitectura originària de la zona de l'horta. Cases enguixades i blanques amb espais diàfans. El Museu necessita urgentment una coberta de pintura, de guix. Tanmateix s'ha de ressaltar diverses reparacions xicotetes però que desvirtuen la visió estètica del conjunt arquitectònic: diverses raspadures i colps que no s'han arreglat i s'han descrostat cada volta més per la no prompta reparació.

Manteniment i neteja

Els dipòsits del Museu han de mostrar-se en perfecte estat de conservació, sent la seua neteja una part molt important de la seua conservació. La neteja és insuficient i caldria sistematitzar la seua intervenció, com així es fa en altres instal·lacions municipals. La pols en les peces s'acumula en l'interior de les vitrines. Cal recordar que un manteniment mínim evitaria molts problemes posteriors i la progressiva deterioració i espatllament de les peces i de les mateixes instal·lacions.

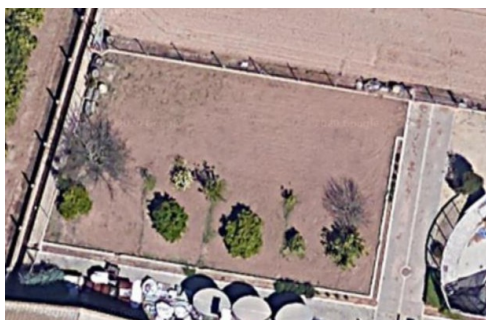
Pensem que resulta menys costos arreglar els desperfectes que no intervencions més integrals de rehabilitació. La no aplicació d'aquestes intervencions, arran dels anys, han portat al Museu al seu estat actual.

Teulada de l'edifici del Museu de l'Horta

Reubicació d'elements al jardí

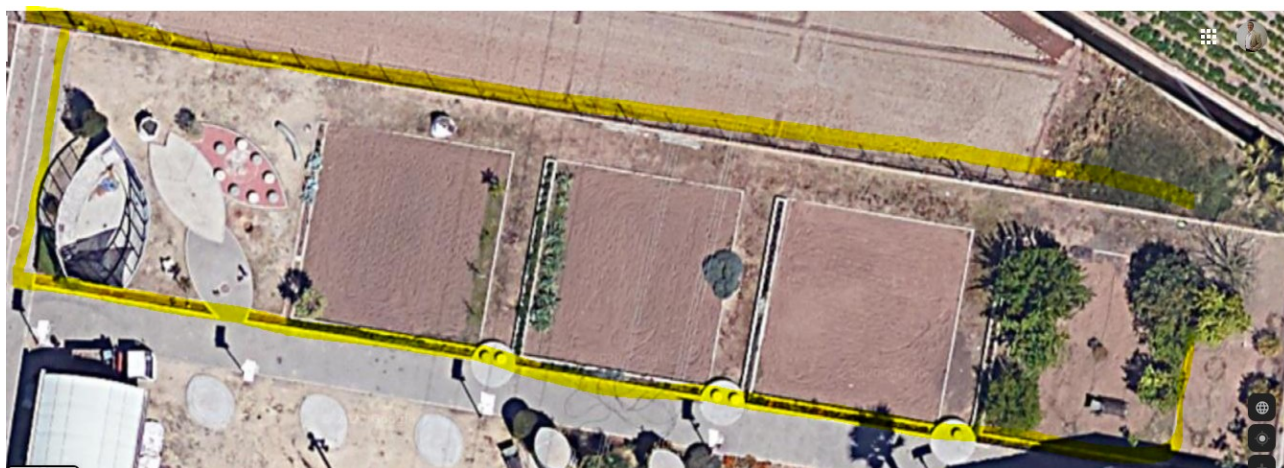
Resulta necessari fer un trasllat de l'actual espai tancat, que s'anomena hivernacle, i que resulta un excel·lent magatzem per les labors municipals de jardineria, des del seu actual emplaçament a la zona ubicada a l'espai de la parcel·la més al nord-oest.

Parcel·la on podria real·lotjar-se el magatzem de jardineria

2. PERSPECTIVA D'AGRÍCOLA

El Museu disposa d'espais per al conreu no productiu que permet ser utilitzat com a recurs educatiu singular. Tanmateix, no es té la programació corresponent de manteniment de cap d'aquests recursos. Recollida dels fruits, descimalar, podar, femar, sembrar, etc totes elles tasques habituals dels camps de conreu i que hem de poder articular el seu desenvolupament amb la finalitat oferir un servei del museu i el seu entorn òptim.

Les quatre parcel·les de conreu del Museu

Camps de cultiu

Es podria estudiar alguna proposta per a mantindre conreats aquests quatre mini-parcel·les plantades d'alguna forma no sols com a un element visual i enriquidor culturalment sinó també com a part indispensable dels ensenyaments que s'imparteixen al Museu per als escolar que ens visiten. A més a més, un Museu de l'Horta sense horta deixa buit el Museu de cert contingut pràctic.

No cal dir que és una verdadera llàstima no cultivar en eixes parcel·les que pertanyen al Museu, almenys es conservarien baix criteris de l'agricultura sostenible. Es tracta del foment en

desenvolupament d'una agricultura amb criteris de bio-diversitat amb objectius de bio-educació. Educar en el respecte al medi i l'amor al nostre patrimoni natural.

Arbres fruiters

Els arbres no estan rebent el tractament que pertoca per a estar exempts de plagues ni produint fruits en alguns dels casos. Caldria la cura de certes malalties que pateixen de forma sostenible i ecològica, usant productes que siguin respectuosos en la terra i la natura però hem d'atendre als arbres que tenim al jardí: pugó, la mosca de l'oliva etc.

Necessitat de l'umbracle

Cal recordar que el Museu necessitaria més ombra a la banda de la font i de les gàbies perquè hi ha una mancança molt notòria, sobretot en els mesos estiuets, per a poder realitzar activitats a recer del sol o de la pluja.

Cal doncs estudiar certs punts d'ombratge com a possibilitat de condicionament de l'espai exterior.

3. PERSPECTIVA JARDINERIA

El Museu compta amb un conjunt important de plantes aromàtiques, així com d'arbres fruitals, que constitueixen un espai singular.

Plantes aromàtiques

El projecte que es va mamprendre fa dos anys necessita una revisió. Algunes plantes han funcionat molt bé al Museu, però altres han desaparegut arrossegades per altres més invasives o per diverses situacions. Cal fer una revisió de cadascuna de les plantes, inventariar-les i repoblar aquelles que siguin susceptibles. S'haurien de nomenar i assenyalar correctament, així com crear la cartelleria específica on es reflectisca els usos i beneficis més importants de cadascuna d'elles. Pensem que es tracta d'un projecte molt bonic que no en té cap Museu, a excepció del botànic, per descomptat.

Inventari de Plantes aromàtiques i medicinals

Seria interessant portar l'inventari de plantes i arbres que hi són al Museu. Necessitem saber quines espècies es multipliquen sense problemes i quines no s'adapten al nostre espai. Algunes s'han de repoblar perquè són estacionals, altres cal podar-les o trasplantar-les, potser algunes són

invasores i no deixen créixer a les que tenen al seu costat. Cal observar tots aquests comportaments per tal de portar endavant un projecte tan positiu i interessant com el de les plantes aromàtiques. Cal plantar noves espècies i controlar les ja existents amb la finalitat de crear un espai temàtic i cultural de gran valor natural i riquesa vegetal.

Hivernacle

En el seu moment es va proposar convertir l'espai on estava l'estany amb ànecs en un hivernacle on poder cultivar altres tipus de plantes, així com un entapissat vegetal en les reixes. Resulta una proposta interessant per donar contingut a eixe espai ara buit. També seria un espai de conreu de plantes que posteriorment es transparentarien als jardins de la població o a l'interior de dependències municipals; en definitiva seria un espai de provisió de planters amb la funció de facilitar productes vegetals a tres tipus d'espai: el mateix Museu, les dependències i els jardins municipals.

Manteniment de jardineria

És una necessitat bàsica que l'espai exterior presente un aspecte acurat; per la qual cosa cal augmentar les hores de dedicació a la jardineria del Museu.

Cal recordar que en tenim una diversitat molt rica en aromàtiques, així com diverses espècies d'arbres fruiters als jardins del Museu. Per aquest sentit, es necessita una poda continuada i un manteniment habitual al Museu. Ampliant les hores de jardineria dedicades exclusivament al seu manteniment podrem gaudir d'un jardí excel·lent, així com d'un reservori ben digne i interessant de plantes aromàtiques i medicinals.

4. PERSPECTIVA ETNOLÒGICA

Des del punt de vista museístic, el Museu requereix d'un replantejament de conceptes i organització de l'espai museístic, així com l'ampliació de serveis i oferta.

El museu presenta múltiples possibilitats que s'haurien d'estudiar amb el suport del museu d'Etnologia de València, del qual fórem subseu (amb un conveni de col·laboració) durant els anys en què aquesta forma d'estructuració del museu de València ciutat era present, i que hores d'ara existeix una singular col·laboració.

Continguts digitals

Les generacions més joves, però també els visitants en general, cada vegada estan més acostumats a consumir productes culturals digitals. El Museu de l'Horta requereix uns materials documentals i didàctics de tipus audiovisuals que recullen els valors de la vida agrícola a l'horta de valència d'unes dècades passades. Necessitem d'un suport o maquinària informàtica amb una pantalla interactiva on podem projectar els continguts audiovisuals i on el visitant pugui triar el tall de veu i les imatges sobre el saber i/o sentir a la gent del poble, els nostres majors, els treball al camp, jocs infantils o cançons i romanços populars. En definitiva es tracta de conservar i preservar el contingut immaterial i la saviesa popular de les gents d'Almàssera i comarca.

Ampliació de l'espai museístic amb un espai polivalent

El museu necessita poder comptar amb un espai per realitzar tallers, conferències, reunions, exposicions de caràcter temporal, maletes didàctiques, etc. És imprescindible un local dins de les instal·lacions museístiques dedicat per a aquestes activitats tan diverses i necessaris.

En aquest context, necessitem que periòdicament el Museu de l'Horta ofereix exposicions temàtiques que no solament facen retornar als veïns i veïnes d'Almàssera una vegada i una altra, sinó que possibilita una acció més didàctica. També, cal possibilitar la participació de la ciutadania en aquest espai polivalent, per exemple, en la recollida de les fotografies antigues i, en general, de la memòria oral com a font d'exposicions i activitats en què implicar a la població local.

Espai on ha d'ubicar-se l'estructura permanent de l'espai polivalent

Dinamització activitats

La dinamització d'activitats és un objectiu bàsic del programa cultural de qualsevol Museu o institució amb la responsabilitat d'abordar una col·lecció museogràfica permanent. Cal reforçar la comunicació, entre altres, fent us de les xarxes socials, i potenciar estratègies pràctiques de difusió de les activitats del Museu, així com planificar el millorament dels canals de suggeriments per recollir les opinions dels nostres visitants.

El programa del Dia Internacional dels Museus (DIM) és un factor imprescindible per a mantindre el Museu dinàmic i harmònic. EL DIM es centra en la idea de considerar al Museu com a protagonista de la seua pròpia imatge, és a dir, establir un programa d'activitats culturals anualment centrades en un tòpic determinat o una idea relacionada amb l'ideari del Museu. El Museu d'Etnologia de València normalment és qui regula la temàtica del DIM i cada Museu decideix les activitats que vol afegir en la seua programació.

5. PERSPECTIVA D'ORIENTACIÓ DE SERVEI

El Museu de l'Horta, com tants altres museus, pateix de la dificultat de fer partícips els habitants locals de la seua activitat habitual, més encara de fer-los tornar una vegada ja l'han visitat. Hi ha prou d'acord en dir que aquesta és una assignatura pendent en el nostre museu i que tots els agents socials coincideixen.

La principal manca detectada en l'accessibilitat del Museu de l'Horta té a veure amb els discursos expositius no adaptats a la discapacitat sensorial (persones sordes, cegues, etc.) o amb trastorns mentals (autisme, esquizofrènia, etc.). De manera generalitzada no s'han previst formes de comunicació alternatives al discurs museogràfic (alfabet Braille, vídeos subtitulats, diferents nivells de discursos, peces que es poden manipular, etc.). També, trobem deficitari la perspectiva de gènere en la presentació dels discursos. Resulta pendent la visibilització de les dones en les exposicions. Per això mateix, volem una programació inclusiva que prenga la diversitat com un valor i, per això, volem fer del Museu de l'Horta un museu més accessible tant físicament com emocionalment, i per tant que cultive la diversitat biològica, lingüística, de gènere, d'edat, etc.

Una altra mancança trobada com a punt de sortida és la dificultat del Museu de l'Horta de dur endavant activitats o exposicions interculturals. Resulta complex, si més no, involucrar a persones novingudes o immigrants. Tanmateix, hem de destacar la importància dels museus de caràcter etnològic com el nostre per potenciar el coneixement mutu i enfrontar el desconeixement de "l'altre" que ens du a la xenofòbia o al racisme.

La relació del Museu amb la comunitat educativa també és un dels aspectes que cal millorar. Hem de potenciar la col·laboració amb les escoles des del contacte personalitzat, establint relacions amb telefonades o visites en persona. Les currícules als col·legis estan molt farcides i els temps dels claustres estant emmarcats obliga a una col·laboració basada en part en la voluntat de les persones (del professorat, direcció de centres, AMPA, etc.) que, en alguns casos té conseqüències positives amb gran implicació i, en altres, negatives per falta d'interès.

De totes les edats de desenvolupament de les persones, la joventut resulta la més complexa i difícil de mobilitzar des del museu. Ens costa enganxar als joves a partir d'objectes tradicionals molt llunyans de la seua experiència vital.

6. PERSPECTIVA DELS RECURSOS

Cal assenyalar algunes dificultats més generals dels museus locals per a les quals és difícil desenvolupar estratègies per enfrontar-les. Destaca la manca de recursos econòmics i humans per dur endavant tot el que voldrien als museus, malgrat que es reconeix que les ajudes econòmiques han augmentat. En el cas dels pobles menuts la manca de recursos propis ens fa molt dependents de les subvencions, amb la consegüent tasca de gestió que ens lleva temps per a altres qüestions i ens força a uns ritmes aliens als dels museus menuts. La lògica de les subvencions obliga a dissenyar una programació amb la incertesa de si es rebrà l'ajuda o si es disposarà de temps per justificar-la. Es tracta d'una dinàmica difícil quan hi ha poc personal. També, hem de destacar, la influència dels ritmes polítics o electorals i la voluntat en certs temes, però no en altres, com a un condicionant per desenvolupar la programació en funció de l'equip tècnic i no de qüestions externes.

NOVES OPORTUNITATS AL MUSEU DE L'HORTA

L'espai esmentat és un lloc preciós que no deixa indiferent als visitants. Som conscients que tenim al nostre abast un Museu etnològic amb un emplaçament únic: en mig de la natura, dels conreus i de l'horta de València. El seu atractiu natural i la seua bellesa arquitectònica són dues fortaleces que hauríem de potenciar d'aquest cau patrimonial del qual disposem.

Aquest espai multifuncional, amb tants valors afegits, constitueix un tresor amb el qual el municipi d'Almàssera ha de comptar pro-activament. Això, significa la recerca de la implicació de tots els

agents socials de la localitat, i sense dubte aquest afer ha de ser un repte col·lectiu. Per això, l'Ajuntament d'Almàssera, sent el principal agent, li correspon, entre altres, tindre cura de les seues instal·lacions.

Per a portar endavant els diferents Programes que presentarem a continuació ens caldrà la reconfiguració dels espais actuals. En la imatge que presentem podem apreciar en colors diferents la conformació d'aquests nous espais.

La línia negra delimita l'espai on volem reubicar el magatzem de jardineria i el vehicle d'aquest departament. La línia taronja indica l'emplaçament de l'edificació polivalent. La línia verda clareta incorporarem els tendals d'umbracle per les accions a l'aire lliure. La línia morada senyala la zona per a les plantes aromàtiques. Per últim, en la línia verda es concentrarà les plantacions educatives. La casa Museu continuarà acollint les peces del fons etnològic, així com les exposicions temàtiques, i al seu costat la Plaça d'Acollida.

Delimitació d'espais al Museu de l'Horta

UN PROGRAMA EDUCATIU

El projecte que presentem del Museu de l'Horta comporta un programa educatiu, concebut a partir dels continguts del fon museogràfic, més l'espai natural, tant el propi del museu com de l'entorn en el qual està insert, més els nombrosos conceptes socials, econòmics i culturals que es deriven de l'horta. Per tant, el Museu aporta a la col·lectivitat local (i comarca) uns continguts curriculars i, també, d'ensenyament no formal i informal, a més de participació social i ciutadana.

En el context educatiu el Museu promociona el treball amb el concepte de transposició didàctica: establir la connexió necessària entre el «saber de saviesa» i el «saber de quotidianitat». Amb el *saber de saviesa* es mouen en l'esfera acadèmica i científica, i, per tant, és el propi del camp de la museografia. Amb el *saber de quotidianitat* afrontem el coneixement provinent de la transmissió oral, popular i tradicional. D'aquesta manera, podem circular des del que és més concret i pròxim fins a el que és més llunyà i global, establint veritables aprenentatges transversals i integrals.

Per tant, volem que el Museu de l'Horta d'Almàssera siga alguna cosa més que un lloc on els grups d'escolars vinguen a fer una excursió o una activitat extraescolar. Volem formar part de la currícula dels centres escolars, quan de l'ensenyament formal es tracte. La idea fonamental es proporcionar eines per a la realització dels tallers, però també aportar idees per a un millor aprofitament dels recursos. Volem oferir una veritable experiència educativa a partir de les successives visites que els escolars i els seus docents realitzen durant el curs escolar i, per tant, que han d'arribar a un treball anterior, durant i després de la visita. És clar, aquest enfocament requereix la participació, la implicació i la comunicació de tots els agents de la comunitat educativa.

UN PROGRAMA INCLUSIU

Accessibilitat

El Museu de l'Horta, com la resta de dependències municipals, estan compromesos en millorar l'accessibilitat de les seues instal·lacions. Valoren positivament els avenços fets en l'eliminació de les barreres arquitectòniques però volem continuant reforçant aquesta prioritat i fer -ho més accessible a persones, no solament amb mobilitat reduïda, també amb discapacitat sensorial (persones sordes, cegues, etc.) o amb trastorns mentals (autisme, esquizofrènia, etc.). Així doncs, volem millorar l'accessibilitat, però també volem incorporar formes de comunicació alternatives al discurs museogràfic (alfabet Braille, vídeos subtitulats, diferents nivells de discursos, peces que es poden manipular, lletra ampliada, discursos expositius que fusionen textos i objectes amb vídeos i àudios, difusió d'activitats combinant xarxes socials amb "bàndols", etc..).

Perspectiva de Gènere

Per respondre a la tasca pendent de la visibilització de les dones en les exposicions, tallers, activitats, informacions per xarxes socials, tenim previstes les activitats i projectes següents:

- 🎬 Projecte "Relectures, en clau de gènere". L'objectiu és repensar el discurs museològic des d'una perspectiva de gènere i, també, una reinterpretació de peces en clau de gènere.
- 🎬 Col·laboració amb el món associatiu, sobretot amb aquelles que duen programes d'activitats específiques amb aquesta perspectiva. Com també aquelles altres que col·laboren habitualment amb la regidoria d'Igualtat.
- 🎬 Activitats que treballen sobre noves masculinitats i/o sobre la diversitat sexual.

UN PROGRAMA PER A TOTS I TOTES

Infantesa

Els infants accedeixen acompanyats dels tutors corresponents, la major part de les vegades amb els mestres del col·legi que inclouen la visita al Museu com a part del l'activitat curricular. A més a més, treballem amb els equips docents per a què les escoles puguin introduir temes proposats pel museu mitjançant del material didàctic que se'ls facilita.

- 🎬 La visita dels infants al Museu inclou diversos tallers didàctics. A més a més, promouen entre els menuts i les menudes com "prescriptors" del patrimoni cultural i mediambiental del municipi.
- 🎬 «Reapropiació del museu per als xiquets i xiquetes». Es tracta d'una activitat pensada per als més grans de primària per tal que s'encarreguen de fer l'explicació d'una part del museu. Una col·laboració amb els i les docents per distribuir diferents papers entre els xiquets i xiquetes que fan de guies. Aquesta iniciativa ha tingut molt d'èxit perquè fomenta la reapropiació del museu i atrau els familiars que van a visitar el museu amb els seus xiquets o xiquetes com a "guies".
- 🎬 Al Museu hem elaborat material didàctic que els docents se'n duen després (o abans)

de la visita per poder treballar a classe alguns temes abordats durant la visita.

Joventut

Enfront de la dificultat d'atraure a la joventut volem dur a terme diverses iniciatives:

■ «La generació jove al Museu». Es tracta de panells amb la vida de joves que han destacat en algun aspecte, ubicats en l'època que representa el Museu.

■ Col·laboracions amb l'Institut Valencià de la Joventut, amb les associacions de joves local i de municipis de la comarca.

■ Adaptacions de les exposicions a un públic juvenil per a salvar la distància entre els objectes tradicionals, que els resulta molt llunyans, i la seua experiència viscuda. Ho fem, o bé, introduint objectes moderns, i més a prop a ells, però relacionats amb els objectes tradicionals. O bé, canviant el discurs de manera que es ressalten els valors de les accions (empatia, col·lectiu, etc.) per damunt dels objectes per intentar connectar el passat amb la vida quotidiana dels joves.

■ Taller de grafitis guiat per un professional on participen joves. L'estructura dels panells es dissenya per deixar-la durant un temps a les parets exteriors del museu.

■ «Al Museu, 3,2,1 i acció». Volem incorporar les TIC al nostre museu i també fer que el aquest espai museístic siga l'escenari de l'activitat de dramatúrgia dels joves. Així, amb aquest taller es creen i reinterpreten els objectes com a actors i actrius i el museu com a escenari.

■ «Al Museu, l'esport de pilota». On es busca que els joves coneguen i practiquen l'esport valencià i del qual hi han peces importants al Museu.

■ CLUB AMICS DEL MUSEU. Es tractaria d'**incorporar un grup persones de qualsevol edat**, afavorint i promocionant diferents espais per establir relacions intergeneracionals entre persones voluntàries, amb l'objectiu comú de millorar el coneixement i la promoció de l'Horta. D'aquesta manera, pretenem poder fer un Museu sostenible amb l'ajut de la ciutadania.

Gent gran

Es valora que la gent gran és un públic important per al museu. Volem potenciar les visites d'aquests sector poblacional, fent accions per atraure'ls des de la veïna València ciutat. Es planteja que el museu és una opció molt interessant per a les persones grans.

■ La importància de contactar amb associacions i centres de majors per explicar-los el projecte del museu i especificar la nostra accessibilitat.

■ Volem desenvolupar tallers intergeneracionals tant per als menuts com per als grans.

■ Tallers específics per persones majors amb problemes de memòria (Alzheimer o demència senil). A través d'objectes o fotografies de la cultura tradicional es potencia l'evocació de records i la parla sobre el passat. S'ha presentat aquest taller de memòria als centres de persones grans.

■ CLUB SENIOR MUSEU. S'origina com una **iniciativa de promoció del voluntariat sènior** de qualitat, oferint accions de voluntariat, amb l'objectiu de fomentar l'envelliment actiu de les persones de més de 65 anys dins del mateix municipi, a la par de la cohesió social.

UN PROGRAMA PER LA PARTICIPACIÓ LOCAL

Davant de la dificultat de fer participants el veïnat d'Almàssera i de la comarca plantejem diferents estratègies per a implicar la població local i comarcal. Fidelitzar l'espai com a contingent cultural amb xerrades, concerts, festivals, cinema, nits temàtiques, música a la fresca, etc. de qualsevol tema que interesse a la població. El Museu de l'Horta vol involucrar a la gent del poble i de la seua comarca, sense importar si es depassa els límits de la seua temàtica, perquè concebrem el museu com a un lloc artístic i cultural, educatiu i d'estudi i reflexió, però sobretot, un espai de la gent i per a la gent.

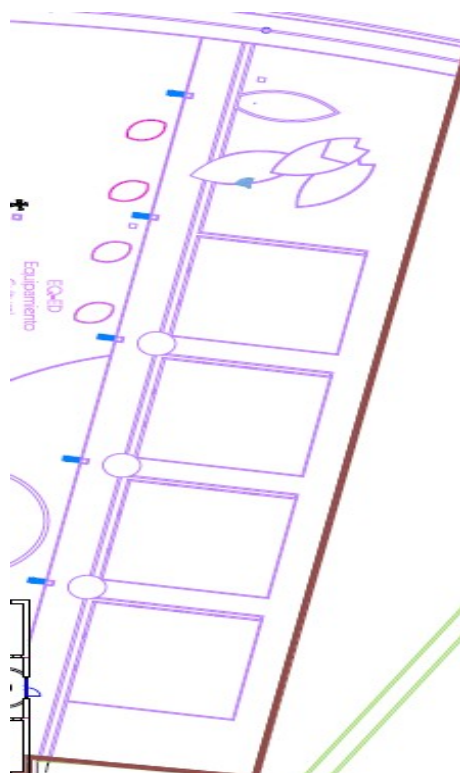
Com fem que el veïnat d'Almàssera i de la comarca torne a visitar-nos-en?.

Per a fer tornar al veïnat al Museu de l'Horta proposem **“Traure el museu al carrer”** per apropar-se a la població o per a períodes de tancament del museu (per renovació, vacances, etc.). Ho fem mitjançant accions/activitats específiques per als veïns i veïnes d'Almàssera, i la seua comarca de l'Horta Nord:

🏠 Simular el museu a partir de panells amb fotografies de les peces: **«Eixim al carrer»**. Aquesta opció obri la possibilitat de “dur” el museu a on no podem traslladar les peces i ens permet arribar a altres grups de la població que d'altra manera no s'acostarien: gent gran o persones amb dificultats de desplaçament fins a les instal·lacions del Museu.

🏠 Exposició de fotografies **«El poble d'abans»**. Els panells se situen en diferents ubicacions del poble, fent-los coincidir amb el mateix lloc de la panoràmica de la foto. Es tracta també d'una experiència de recuperació de la memòria col·lectiva local.

🏠 Concebre com a “sales” del museu alguns espais naturals: **«Museu de l'Horta a l'horta»**. El Museu de l'Horta està en mig de l'horta de València, rodejats de camps de conreu, els quals junts als camins rurals, constitueixen l'entorn privilegiat per a desplegar-los com part del Museu. Fem

visites al nostre “paisatge cultural”, poble i l’horta dels seus voltants, amb rutes senderistes que inclouen la visita al museu. D’aquesta manera treballem per canviar l’imaginari d’aquests llocs naturals i proposem la seua visita com activitats culturals. Solament des del coneixement es pot tindre cura per la seua conservació.

🎬 Utilitzar espais públics del poble com “sales” d’exposicions: **«El Museu als espais públics»**. Per exemple, la biblioteca, el hall de l’Ajuntament, el llar dels jubilats, les places, etc.

🎬 Percebre **«El museu com a lloc de celebració»**. Es tracta d’aprofitar un esdeveniment per fer “un dia especial”, una activitat extraordinària. En aquest sentit es fa la Fira de la Xufa o celebracions de presentacions falleres o d’enllaç civil.

🎬 Implicar a través de **«tallers per a adults i cursos pràctics»**. Traslladar una part dels cursos de la Universitat Popular a les instal·lacions del Museu. Per exemple, tallers de dibuix, de restauració d’objectes de fusta, de melmelada de fruites que ens proveïx l’hort del Museu, etc. Per tant es tracta d’oferir de forma permanent una sèrie de tallers que complementen de forma interessant les visites escolars al Museu de l’Horta i, per tant adreçades a un públic adult més ampli, en el context de l’educació informal. Com a exemple, els tallers podrien ser:

- TALLER D’INFUSIONS I TES: mostrem als xiquets els principis bàsics de les plantes i els seus actius medicinals. Inversió: bullidora d’aigua, plantes dissecades, coladors, gots, sucre i culleretes.
- TALLER DE BOSSETES AROMÀTIQUES: es tractaria de fer bossetes aromàtiques i anti-arnes amb certes plantes repel·lents que en tenim plantades al Museu. Inversió: teles, cordell, tisores i plantes.
- TALLER D’ALCOHOL DE ROMER O ESPÍGOL: mitjançant la incorporació del romaní o espígol del a les botelletes prèviament portades de casa, li afegim alcohol i ens serveix com a tònic per a cops i altres contractures.
- TALLER D’ELABORACIÓ DE MELMELADA PER L’AUTOCONSUM: es tracta d’aprofitar els fruits dels arbres fruiters per ensenyar la pràctica de l’elaboració de melmelada i altres formes de conservació dels aliments.

🎬 La població local no sempre accedeix a visites guiades. Solament accedeixen al Museu amb visita guiada els grups que habitualment vénen de fora de la comarca. Per facilitar la visita del veïnat d’Almàssera i la seua comarca, oferim el servei a les entitats locals/comarcals fins conformar grups de 5 persones, els quals opten a visites guiades gratuïtes. També, oferim aquest mateix servei el dia de portes obertes. Establir relacions de col·laboració amb el teixit associatiu del municipi emergeix com una via necessària per a potenciar que els habitants s’apropien del seu museu i arrelar-lo al territori.

🎬 Les activitats al voltant de la memòria oral: **«El Museu i la memòria popular»**. Comporta la recollida de fotografies antigues i la seua exposició; així com de vídeos casolans dels anys 60 o 70 del passat segle. També l’elaboració d’audiovisuals de memòria oral amb entrevistes fetes a persones grans sobre temes específics de la cultura popular de l’horta valenciana.

■ Una dificultat assenyalada té a veure amb el desconeixement del museu i les seues activitats pel personal polític: **«El Museu i els polítics»**. Una estratègia per enfrontar-la ha estat organitzar visites guiades específiques per a personal polític i/o tècnic de l'ajuntament.

■ **«Escape Room»** Són activitats lúdiques amb un recorregut per tot el museu d'una manera lúdica i col·lectiva, amb dues versions per adults i menuts, una experiència perquè la gent torne al museu i tinga una vivència diferent de la clàssica visita que ja ha fet. També és una activitat per la població turista, per a la qual la proposen com a una “etno-excursió” amb un autobús des de València ciutat.

■ **«Una col·laboració amb el món associatiu»**. Una col·laboració bàsica ha estat contactar les associacions locals, presentar-se com a museu i oferir-los les seues sales per a les seues necessitats, amb independència de si fan activitats vinculades a les exposicions o no.

■ El Museu de l'Horta està enclavat en una comarca on l'horta la tenim a la porta de casa i, per tant, resulta difícil trobar alguna persona que no conega de prop aquesta temàtica específica, i molts es dediquen part de la seua activitat professional a activitats vinculades a l'horta. L'estratègia la volem fer passar per convidar al veïnat, sobretot aquells que són llauradors i llauradores, a vindre al museu en qualitat “d'especialistes” per fer tallers, activitats, xerrades, etc. S'adrecem a persones majors com “expertes” en diversos temes i que, a més a més, poden assumir tasques en relació a la recuperació de la memòria, per exemple encarregar-se de la recollida de fotografies antigues.

UN PROGRAMA PER ESDEVENIMENTS

La FIRA DE LA XUFA és un factor de desenvolupament i protagonisme per al Museu. Si la xufa és el nostre producte estrela, resulta lògic que mantinguem una especial atenció a ell i a tot el que comporta, tant quant es produeix el seu conreu, com en les molts vessants d'elaboració gastronòmica i, per descomptat, en la comercialització de tots aquests productes de màxima qualitat. La Fira ha de fer-se ressò de tots ells i posar-los en valor.

Actes solemnes de festivitat entre associacions culturals.....

UN PROGRAMA PER AL CONSELL AGRARI MUNICIPAL

El nostre Museu ha de tindre als llauradors i llauradores del municipi o de la comarca implicats d'alguna forma als projectes i accions duts a terme al Museu, així com a les seues instal·lacions.

El Museu de l'Horta no podem fer-ho d'esquena als qui preserven principalment l'horta. També pot ser un espai per a les entitats properes al sector. Siga com siga, aquest espai, si es condicionara adequadament, pot ser la seu d'aquest Consell.

UN PROGRAMA D'ESTUDI DEL FONS DEL MUSEU

Restauració i manteniment de les peces exposades

Tot museu necessita un manteniment, tant de les instal·lacions com de les peces que conformen el fons museogràfic. Els objectes cal netejar-los amb cura i paciència, les peces s'han de revisar i estar alerta de possibles invasions d'arnes i altres plagues. S'hauria de portar un control rutinari de neteja i vigilància i en cas de necessitar la restauració d'una peça fer-la efectiva.

Ampliació de fons i estudi de les peces

Resulta de gran importància generar protocols per la recepció de noves peces del fons museogràfic.

Volem que l'ampliació dels fons del Museu no siga solament per la donació permanent o temporal de peces dels nostres veïns i veïnes. També, desitgem promoure la realització d'estudis sobre fons propis i sobre el material i recursos patrimonials que hi són al nostre municipi i comarca.

UN PROGRAMA PER LA DIFUSIÓ I LA COMUNICACIÓ

Necessitem fer del Museu de l'Horta d'Almàssera un punt d'emissió d'informació de continguts, per la seua difusió i comunicació, tant per als espais del museu com per a les xarxes socials. El Museu ha d'utilitzar la potencialitat que ofereix la participació de la ciutadania. Per a fer-ho efectiu volem dur a terme multitud d'accions amb material diversos, com per exemple: les fotografies antigues, la recuperació de la memòria oral o l'ús de les TIC.

1. Elaboració d'una pàgina web didàctica per poder treballar, en línia, des del Museu o des dels col·legis. Realització d'activitats interactives amb el programari «eXeLearning», «Jclic» o qualsevol altre.

2. Creació d'un compte del Museu en les xarxes socials. Fent ús d'aquests mitjans volem afavorir no solament la difusió dels continguts del Museu sinó també el contacte dels usuaris amb aquest recurs cultural i la creació d'un prestigi del Museu en les xarxes i, per extensió, de l'estructura social que l'envolta.
3. Fomentar la presència del Museu de l'Horta en els buscadors d'internet a partir de dues premisses bàsiques: identificar amb claredat la marca, crear icones, associar-les-hi i proporcionar enllaços a continguts culturals específics i atractius.
4. Instal·lació de codis QR que donen suport informatiu a algunes de les peces de la col·lecció, sobretot a aquelles que resulten més desconegudes per a les generacions.
5. Elaborar un Blog, com ferramenta assequible i gratuïta, que sume les visites a la web aquelles altres persones que desitgen un major detall explicatiu o un foro de reflexió i de publicació d'articles.
6. Fotografies antigues:
 - Pantalles tàctils instal·lades als museus amb fotografies cedides pel veïnat. Una opció més econòmica i fàcil de mantindre són els televisors amb un USB on estiguen emmagatzemades les fotos que desfilen.
 - Exposicions amb les fotografies antigues al mateix museu o pel poble. Volem incloure un taller participatiu per recollir la memòria on la gent identifique les persones i descriu les tasques, els llocs, etc. de les fotografies.
 - També en xarxes socials volem publicar fotografies antigues i llançar preguntes: saps on era? Saps qui hi ha a la foto?
 - Catàlegs a partir dels reculls de fotografies antigues.
7. Cessions/Donacions d'objectes:
 - Exposicions temporals de peces amb un mini catàleg i activitats relacionades. Aquestes hauran de ser fetes a partir de la cessió d'objectes del veïnat. Volem fer una campanya de recollida d'objectes amb una temàtica particular i es canvia el concepte de "donants" pel de "prestadors" perquè és molt més fàcil que la gent faci un préstec amb una durada limitada abans que una cessió indefinida. A més a més, açò evita problemes d'espai en els magatzems. Les peces són restaurades pel museu i s'edita un catàleg. La gent recupera l'objecte restaurat i això també és una motivació per fer un préstec. Experiència pot ser exitosa perquè motiva a la gent del poble a visitar l'exposició i incrementa les donacions.

UN PROGRAMA PER TREBALLAR EN XARXA

EtnoXarxa Museus Valencians

Volem que el Museu de l'Horta d'Almàssera siga el museu de referència en la comarca Horta Nord. Per la qual cosa necessitem impulsar un treball col·laboratiu i en xarxa amb altres experiències i projectes de la comarca, així com la nostra inclusió en els treballs de la EtnoXarxa Museus Valencians.

Participar en grups de treball és una font d'aprenentatge per al personal tècnic i facilita la seua tasca, no l'augmenta. Volem treballar enxarxats per millorar l'aconseguiment dels nostres objectius com a servei públic, i fer-ho des de totes les temàtiques, i propiciar sinergies amb altres museus.

Col·laboracions amb agents socials locals i comarcals

Tenim la voluntat de consolidar els diferents col·laboradors habituals i que cal ampliar i aprofundir l'activitat en xarxa amb ells. Volem fer esment a les entitats locals: Consell Agrari d'Almàssera, Associació de Veïns i Veïnes «Carraixet», Associació de Comerciants i Empresaris d'Almàssera, Associació de Madres i Pares d'alumnes del CEIP Carraixet, Associació Horta Verda, ...

Bibliografia

- CABREJAS, Mara i GARCIA, Ernest (1997): *València, l'Albufera, l'Horta: medi ambient i conflicte social*. Universitat de València.
- GRESLE, Francois, PANOFF, Michel, PERRIN, Michel, TRIPIER, Pierre: *Dictionnaire des sciences humaines*, PUF.
- Jean POIRIER, *Histoire de l'ethnologie*, PUF, coll Que sais-je ?; Histoire des Mœurs
- Jean SERVIER, *Méthode de l'ethnologie*, PUF, coll Que sais-je ?
- George Montandon, *Traité d'ethnologie Culturelle*
- Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme. Une perspective anthropologique sur l'idéologie moderne*
- Philippe Descola, *Les lances du crépuscule : relations Jivaros*. Haute-Amazone
- Claude Lévi-Strauss, *Tristes Tropiques*; Le Regard éloigné
- Jean Cuisenier, *Les Noces de Marko: le rite et le mythe en pays bulgare*
- Louis Marin, *Questionnaire d'ethnographie*
- SPERBER (Dan), *Le Savoir des anthropologues*, Paris, Hermann, 1982.
- Marcel Mauss *Esquisse d'une théorie générale de la magie*, 1902.
- Marcel Mauss *Essai sur le don* (publicat dins *Sociologie et anthropologie*), 1924.
- Marcel Mauss *Sociologie et anthropologie*, recull d'articles, prefaci de Claude Lévi-Strauss, 1950.
- Marcel Mauss *Manuel d'ethnographie*, 1967.
- Vermeulen, Hans F. "The German ethnographic tradition and the American connection". *History of anthropology newsletter*, vol. 33, issue 2 (Dec. 2006), p. 9-14.

Enllaços

- [Languages](#) describes the languages and ethnic groups found worldwide, grouped by host nation-state.
- [Division of Anthropology, American Museum of Natural History](#) - Over 160,000 objects from Pacific, North American, African, Asian ethnographic collections with images and detailed description, linked to the original catalogue pages, field notebooks, and photographs are available online.
- [National Museum of Ethnology](#) - [Osaka, Japan](#).
- [Turkish Ethnology Source](#) (in Turkish).
- <http://www.movinganthropology.org> - The Moving Anthropology Student Network/Moving Anthropology Social Network connects young anthropologists and anthropology students from European and other countries.
- [Division of Anthropology, American Museum of Natural History](#) - Over 160,000 objects from Pacific, North American, African, Asian ethnographic collections with images and detailed description, linked to the original catalogue pages, field notebooks, and photographs are available online.
- [Catalogue commun du réseau ethnologie](#).
- [Catalogue collectif d'Ethnologie du CNRS-SHS \(France\)](#).
- [Ethnologie sur Culture.fr](#).
- [Mission Ethnologie du ministère français de la Culture](#).
- [Ethnographiques.org](#), revue en ligne d'ethnologie, anthropologie et sociologie.

Horta Igualitària

Descripció. A partir de l'observació de la col·lecció del museu, es pot analitzar quin ha estat el paper tradicional de la dona dins els sistema social i econòmic de l'horta. Es pretén establir un debat i fomentar l'actitud crítica de l'alumnat respecte a la lacra social que suposa la discriminació social i laboral de les dones. Aquest taller permet un enfocament lliure pel que fa al tipus d'activitats realitzades, sempre, però, que hi haja un transfons seriós, crític i amb voluntat de canvi.

Participants. Alumnat de segon cicle de primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer i analitzar la realitat del sexe femení als sectors econòmics i domèstics.
- Conscienciar l'alumnat sobre aspectes importantíssims com la discriminació per sexes, el masclisme, el sexisme o l'homofòbia.
- Establir un debat crític (adaptat a les edats de cada grup) on es potencien valors com el respecte i la igualtat de sexes.
- Identificar actituds discriminatòries en la seua quotidianitat. Proposar solucions.
- Tractament de la competència social i ciutadana, competència en comunicació lingüística, d'aprendre a aprendre

Metodologia i activitats.

- Preparació prèvia del tema a l'aula. Utilització dels recursos audiovisuals proposats a aquesta unitat.
- Visita a la col·lecció del museu i realització d'una dinàmica de grup en què s'identifiquen objectes tradicionalment atribuïts a les activitats de les dones. Establir un debat crític.
- Reprendre l'activitat a l'aula per analitzar allò viscut al museu.

Recursos didàctics.

<http://womanstats.org/newmapspage.html> Enllaç que ofereix una completíssima i rigorosa informació al voltant de la situació de discriminació de les dones arreu del món. La pàgina està estructurada a partir de mapes, de manera que s'assegura la contextualització geogràfica i històrica per poder treballar.

<http://aplitic.xtec.cat/merli/ServletCerca> Enllaç a un catàleg de recursos educatius en línia que ofereix nombrosos serveis educatius per tractar el sexisme, el masclisme i recursos per a l'escola coeducativa.

http://www.uhu.es/cine.educacion/cineyeducacion/mujer_en_cine.htm#Cine_y_coeeducaci%C3%B3n Enllaç per treballar el paper de la dona en el cine.

<http://es.scribd.com/doc/6506503/PUBLICIDAD-Y-SEXISMO> Magnífic document per analitzar el sexisme publicitari.

<http://www.ducotedesfilles.org/es/animis/flashrose.html> Enllaç al vídeo El Cuento de "Rosa Caramelo".

<http://www.youtube.com/watch?v=JMakydi0p7o> Enllaç al vídeo "Vestido nuevo". Molt bon recurs per abraçar el sexisme i la construcció de rols de gènere.

<http://www.youtube.com/watch?v=0y9zI5J2bWA> Enllaç a un vídeo sobre el maltractament.

L'horta segons Estellés

Descripció. El nostre prolífic i benvolgut poeta Vicent Andrés Estellés va situar el paisatge i la vida a l'horta com un dels seus eixos temàtics vitals, essencials. L'obra d'Estellés ens permetrà, doncs, un apropament a l'horta mitjançant els magnífics versos del poeta de Burjassot. A més a més, han estat nombrosos els poemes d'Estellés musicats, de manera que es poden aprofitar per al tractament de la competència lingüística i literària des d'un vessant més lúdic i cultural, a la vegada. L'obra d'Estellés ens permetrà l'estudi altres temàtiques cabdals com la Guerra Civil, el desenvolupament de la vida quotidiana als pobles de l'Horta, la toponímia valenciana, espècies animals i vegetals, etc. Constitueix, doncs, un bon recurs per treballar conceptes transversals i tasques integrades.

Participants. Alumnat de secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer i iniciar els alumnes en el gènere poètic.
- Apropar i posar en valor l'obra del poeta valencià Vicent Andrés Estellés.
- Tractar lèxic específic relatiu a la toponímia i la geografia valenciana a partir dels versos d'Estellés.
- Identificar la vida quotidiana en la poesia d'Estellés amb els objectes exposats al museu. Reflexionar sobre el tipus de vida que tindria el poeta i relacionar-ho amb l'horta. Assolir el paisatge de l'horta com un element vital i inspirador en la literatura.
- Tractament de la competència lingüística i comunicativa, social i cultural, d'interacció amb el món físic i d'aprendre a aprendre.

Metodologia i activitats.

- Treball previ a l'aula per tractar l'obra d'Estellés i d'altres temes transversals.
- Visita a la col·lecció permanent i ruta orgànica per l'horta.
- Creació d'una roda literària en què es pose en relació l'horta i la poesia d'Estellés.
- Arrodonir i completar l'activitat en tornar a l'aula.

Recursos didàctics. A partir d'aquests enllaços es pot tractar la poesia d'Estellés, en concret, i d'altres poemes en llengua catalana, en general, de manera interactiva, tot i integrant poesia, música i lletra. Es proporcionen enllaços a mapes interactius, al portal google maps amb aplicacions didàctiques, entre d'altres, per poder abraçar temes com la toponímia valenciana o la Guerra Civil.

<http://www.musicadepoetes.cat/app/musicadepoetes/servlet/org.uoc.lletra.musicaDePoetes.Poeta?autor=21>

<http://www.catràdio.cat/seccio/3919/Miquel-Marti-i-Pol-%281929-2003%29/programa/1506/Dia-de-la-Poesia-Catalana-a-Internet>

<https://sites.google.com/a/xtec.cat/mapes/>

<http://mapasinteractivos.didactalia.net/comunidad/mapasflashinteractivos>

Institut Cartogràfic Valencià. Treball amb topònims valencians.

<http://www.icv.gva.es/va/node/236>

Recurs interactiu per tractar temes relacionats amb la guerra civil espanyola: textos literaris, autors, documentals, reflexions sobre la guerra i la pau, activitats.

<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/lletresbatalles/index.htm>

Horta domèstica.

Descripció. L'horta implica un treball molt dur realitzat al voltant de la casa, l'alqueria, i relacionat amb l'obtenció de recursos de subsistència bàsics. No obstant això, també se'ns presenten altre tipus de temàtiques relacionades amb aspectes fonamentals de la quotidianitat com la religió, la vestimenta o la gastronomia tradicional.

Participants. Alumnat d'infantil, primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer i entendre l'activitat religiosa i el seu predomini en la vida quotidiana. Reflexionar envers aquest fenomen.
- Conèixer la manera d'obtenir recursos bàsics i la seua conservació.
- Conèixer les tradicions gastronòmiques i de conserva dels aliments valencians. L'elaboració de la conserva (tomata, panses, etc) i dels aliments confitats i envinagrats, de gran tradició en la cultura valenciana.
- Estudi de fenòmens lingüístics i lèxics vinculats a les activitats econòmiques domèstiques.
- Competències tractades: competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana, competència cultural, competència lingüística i comunicativa i competència d'aprendre a aprendre.

Metodologia i activitats.

- Els recursos visuals proposats en poden tractar prèviament a l'aula, de manera que la visita al museu siga una activitat contextualitzada i elaborada a priori.
- Visita i explicació de la col·lecció del museu, incidint especialment en els espais relatius a la casa i el treball domèstic i els elements religiosos.
- Activitats econòmiques al voltant de la vivenda: obtenció de la llet, obtenció i manteniment dels aliments, adquisició de l'aigua, elaboració dels aliments, producció d'oli.
- Utilitzar també aquest recurs per abraçar temàtica sobre la vestimenta i la indumentària valenciana tradicional i actual. Anàlisi i comparativa.

Recursos didàctics.

- Enllaç didàctic per aprendre a fer la paella.
Barraca de Montoliu, l'Horta. http://www.youtube.com/watch?v=Rj0H3p_7fnk.
Aprofitar aquest recurs per a qüestions de l'estudi metalingüístic: per exemple, quina varietat lingüística utilitza? Quin registre? Quin lèxic específic? Tractament dels castellanismes. Remodelació d'un text oral en un text escrit de caràcter normatiu.

- Enllaç per tractar una o diverses religions al món.
http://recursos.cnice.mec.es/religiones/cat/index_alumno.htm

L'horta, espai de treball.

Descripció. Aprofitament didàctic de la col·lecció del museu per tal d'aprofundir en l'estudi dels oficis tradicionals, els estris de treball (ús i nomenclatures) i els sectors del treball.

Participants. Alumnat d'infantil, primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer i analitzar les realitats econòmiques dels treball relacionades amb l'horta.
- Entendre i classificar els sectors de producció econòmica.
- Identificar les eines de treball, tant al camp com a la casa.
- Realitzar activitats de caire lingüístic (treball amb lèxic específic) per identificar la nomenclatura valenciana correcta de cada estri i objecte de la col·lecció.
- Conèixer de manera directa el treball a l'horta. Implicació dels habitants de les contrades amb el museu, especialment del municipi d'Almàssera.
- Foment de la capacitat d'enteniment, crítica i d'observació dels visitants.
- Tractament de les competències social i cultural, lingüística i comunicativa, d'interacció amb el medi, social i ciutadana i d'aprendre a aprendre.

Metodologia i activitats.

- Tractament previ a l'aula dels diversos sectors del treball i les activitats econòmiques agràries, industrials, de serveis, etc.
- Visita a la col·lecció permanent. Contextualització i posada en valor del patrimoni etnològic.
- Ruta orgànica per l'horta: coneixença directa, in situ, del treball a l'horta mitjançant el contacte amb llauradors de la zona. El museu concertarà abans una cita amb determinats llauradors perquè, en hores de treball, puguin explicar els visitants en què consisteix la seua feina diària.
- Visualització de vídeos didàctics: el mateix treball abans i després de la mecanització de l'horta.
- Treball cooperatiu per tal d'esbrinar el nom dels objectes i la seua utilitat.
- En tornar a l'aula, reflexionar i comparar els treballs que predominen entre les famílies de l'alumnat amb el treball de llaurador que han pogut conèixer al museu.

Recursos didàctics.

Enllaç, recurs en línia que ofereix un seguit de fotografies sobre l'horta valenciana.
<http://www.citm.upc.edu/cat/treballs/fotografia/lhorta-valenciana/196/>.

Enllaç, espai web que ens proporciona vídeos, articles, imatges i informació diversa sobre el treball a l'horta, però també sobre ecologia, cultura, consum i urbanisme.
<http://www.perlhorta.info/>

Museu de la Paraula. Pantalla tàctil.

Descripció. El Museu de la Paraula és un projecte inspirat en la iniciativa del mateix nom duta a terme pel Museu Valencià d'Etnologia. L'objectiu fonamental consisteix en la recopilació i difusió dels discursos sobre les formes de vida quotidiana de les valencianes i els valencians que van viure els efectes de la guerra civil espanyola i la postguerra. Els testimonis s'enregistren i es posen a disposició del públic mitjançant una pantalla tàctil instal·lada a les dependències del museu. Per facilitar-ne l'ús, la comprensió i la difusió, els testimonis es dividiran per temàtiques diverses, com per exemple, el treball, la vida familiar (naixement, bateig, festeig, casament, part, mort, dol, etc.); festes i vida popular, parts de la casa (el comú, les habitacions, l'estable, el corral, etc.); música i cançons tradicional, etc. Es considera un projecte obert: comença i es pot ajornar durant anys. Les entrevistes es poden realitzar a gent de la població, preferentment, però també a d'altres de la comarca. Hem de tenir clar, però, que s'entrevisten persones, no personatges. El Museu de la Paraula implica un treball addicional de transcripció i d'indexar tots aquells testimonis que prèviament s'han enregistrat. Indexar significar establir, per escrit, els eixos temàtics que es tracten al testimoni i indicar, exactament, a quines línies o paràgrafs ho podem trobar. Caldrà no oblidar la cessió de relat: les persones entrevistades hauran d'autoritzar el seu testimoni mitjançant un full signat per tal d'autoritzar-ne el seu tractament i difusió.

Participants. Tot tipus d'alumnat i públic en general.

Objectius.

- Posada en valor dels fons patrimonials immaterials. Creació d'una fonoteca de testimonis històrics.
- Aproximació als canvis socioculturals ocorreguts durant el segle XX.
- Establir vincles i lligams entre la gent del poble i el museu.
- Provocar més flux de visitants i major identificació i sentiment de pertinença entre la institució museística i la població.
- Tractament de l'entrevista com una eina de conservació del patrimoni immaterial.
- Treballar el text oral i el text escrit: diferències d'estructura, execució, plantejament, etc.
- Tractament de la competència cultural, social i ciutadana, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, tractament de la informació i la competència digital i competència d'aprendre a aprendre.

Metodologia i activitats.

- Tractament previ a l'aula de conceptes vinculants com la importància de les entrevistes com a eina de conservació i de documentació històrica, la guerra civil, la vida quotidiana durant la postguerra, el repartiment del treball, l'aconseguitment de recursos bàsics, la vida quotidiana, etc.
- Visita i guia per tota la col·lecció permanent del museu i els exteriors amb el suport gràfic i audiovisual de la pantalla tàctil. Aquesta activitat pot ser permanent i complementària a la resta de tallers.
- Tractament posterior escaient a l'aula.

Paisatges de l'aigua

Descripció. L'aigua, la seua obtenció, distribució i repartiment ha estat un tema cabdal a la vida quotidiana a l'horta. La creació de les Sèquies Reials i d'institucions oficials vinculades a l'aigua com el Tribunal de les Aigües de València constitueixen un patrimoni fonamental per a l'enteniment de la nostra realitat cultural.

Participants. Alumnat de segon cicle de primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer i posar en valor el patrimoni hidràulic del País Valencià i, en concret, de les comarques de l'Horta.
- Treballar la terminologia relacionada amb les activitats econòmiques vinculades a l'aigua i les construccions hidràuliques.
- Coneixença de l'ofici de regador i altres oficis vinculats a l'aigua.
- Treballar aspectes històrics i patrimonials com el Tribunal de les Aigües o el sistema de creació i ampliació al llarg de la història de la xarxa de sèquies a l'Horta.
- Analitzar i valorar els paisatges de l'aigua.

Metodologia i activitats.

- Tractament previ a l'aula: el cicle de l'aigua, el repartiment tradicional de l'aigua de reg, les Sèquies Reials, el Tribunal de les Aigües i tot allò que es considere escaient per tal de bastir de significat aquest tema.
- Visita i guia per la col·lecció permanent.
- Ruta orgànica per l'horta per tal de descobrir les sèquies, els braços i els ramals que abasteixen l'horta.
- Tractament posterior a l'aula: realització de climogrames, estudis cartogràfics de les sèquies visitades, reflexions sobre allò vist i comprés.
- Competències tractades: competència de coneixement i d'interacció amb el medi, competència social, cultural i ciutadana, competència d'aprendre a aprendre i competència del tractament de la informació i la competència digital.

Recursos didàctics.

<http://www.paisatgesculturals-rsm.org/02V-els-paisatges-de-l'aigua/>.

Proporciona cartografia molt interessant per a activitats relacionades amb l'aigua. Posa al nostre abast gran quantitat de material audiovisual (documentals, vídeos sobre els paisatges de l'aigua a la mediterrània, regadius tradicionals nord-africans, etc.). També es poden obtenir recursos per tractar la temàtica específica de l'arquitectura de l'aigua i l'enginyeria hidràulica, la parcel·lació i el repartiment territorial de la comarca de l'Horta o els sistemes de reg i la seua adaptació a les noves tecnologies i les premisses ecològiques.

<http://www.perlhorta.info/content/%C2%ABes-diu-que-el-tribunal-de-les-aig%C3%BCes-%C3%A9s-la-grandes-a-de-val%C3%A8ncia-sense-cap-consci%C3%A8ncia-que> Article de premsa molt interessant per comentar, analitzar i conèixer el Tribunal de les Aigües i la seua vinculació a la realitat natural i cultural valenciana.

<http://www.tribunaldelasaguas.com> Mostra informació detallada sobre el seu funcionament, història, projecció exterior, iconografia, cartografia i material audiovisual.

http://www.paisatgesculturals-rsm.org/index.asp?ra_id=1110

http://www.paisatgesculturals-rsm.org/index.asp?ra_id=1110 Enllaços per a treballar l'ofici de regador i el funcionament del reg tradicional a l'horta. Interessant document audiovisual.

<http://www.jverdager.org/jsmedia/004socialscs/climograma/cicleaigua.htm>

Unitat didàctica interactiva per conèixer el cicle de l'aigua.

http://www.xtec.cat/~rherna24/meteo_climogrames.htm Tasques interactives amb climogrames.

Horta, llengua i música.

Descripció. Llengua i música han estat dos elements inseparables a la tradició valenciana, com a qualsevol altra cultura, i són significatius de missatges culturals i identitaris bàsics per a fomentar l'estima a la terra i la cultura pròpies. Sovint, el refranyer valencià i la música popular ha estat ambientada a l'horta o al indrets naturals més característics de cada comarca.

Participants. Alumnat d'infantil, primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Promoure l'estima per la música popular valenciana.
- Entendre la importància de la literatura popular i la transmissió oral.
- Posar en valor la tradició popular valenciana com a eina d'aprenentatge que té, com rerefons, tota una construcció mitològica centenària.
- Tractament de la competència musical, social i cultural, competència lingüística i comunicativa, d'aprendre a aprendre i d'interacció amb el medi.

Metodologia i activitats.

- Preparació prèvia a l'aula: des de diverses matèries acadèmiques (llengua i literatura, música, socials) tractar la temàtica pertinent per entendre la música popular valenciana i promoure la cultura popular.
- Visitar i conèixer la col·lecció permanent del museu i relacionar-la amb els continguts literaris i musicals treballats a l'aula.
- Arrodonir l'activitat i dotar-la de significació final en tornar a l'espai acadèmic.

Recursos didàctics.

<http://www.paisatgesculturals-rsm.org/03V/aixi-parlaven-els-avantpassats/>

http://www.youtube.com/watch?v=Rj0H3p_7fnk

Anàlisi lingüístic del text oral de Montoliu sobre la realització tradicional d'una paella a l'Horta. Valoració d'interposicions lingüístiques, castellanismes, adhesió a la normativa, regulació lèxica i verbal. Producció d'un text (oral o escrit) de caràcter instructiu i característiques similars.

<http://www.dol-i-tab.com/> Web sobre la música tradicional i actual amb dolçaina i tabal. Proporciona nombrosos recursos per al treball a partir de la música: publicacions, partitures, discografia i estris d'àudio i vídeo.

<http://www.youtube.com/watch?v=mgX5meInn54> Vídeos que testimonien la pervivència del cant tradicional valencià.

<http://www.pepebotifarra.com> Cançó tradicional, refranyer valencià musicat. Excepcional recurs per treballar competència lingüística i comunicativa, competència cultural i ciutadana i competència musical.

Horta i desenvolupament sostenible

Descripció. Horta i sostenibilitat són conceptes intrínsecament lligats, però no sempre ho han fet des de la perspectiva escaient. Per a aquesta proposta didàctica s'han pensat treballar els temes següents: l'Horta i el creixement agressiu: urbanització creixent, contaminació, esgotament de recursos, degradació d'ecosistemes, destrucció de la diversitat cultural. Necessitats de consum (consum, hiperconsum), creixement demogràfic, desequilibris, conflictes i violències. Es pot aprofitar per tractar temes relacionats amb l'orige, conseqüències i possibles solucions a l'actual crisi econòmica.

Participants. Alumnat de secundària. Públic en general.

Objectius.

- Treballar i assolir conceptes com creixement sostenible, contaminació, recursos, abastiment, desequilibris, etc.
- Valorar i reflexionar al voltant de termes econòmics i la seua repercussió en l'actual crisi econòmica.
- Aprofitant els recursos que ens proporciona la col·lecció del museu, relacionar el consum abans i ara. Establir analogies i diferències.
- Estudi crític de tot tipus de textos proposats als recursos didàctics.
- Tractament de les competències social i ciutadana, cultural i d'interacció amb el món físic, d'aprendre a aprendre i de tractament de la informació i la competència digital.

Metodologia i activitats.

- Aquest taller proposa un ampli ventall de possibilitats didàctiques de tractament a l'aula i al museu. Caldrà definir les prioritats i treballar amb els temes triats a l'aula.
- Visita a la col·lecció del museu i ruta orgànica per l'horta. Observació i anàlisi crític dels canvis, les transformacions i les alternatives que s'hagueren pogut triar.
- A banda dels tallers i activitats per a alumnes i d'altres visitants, es planteja la realització de Cursos d'Agricultura Ecològica, amb xerrades, col·loquis i cursos pràctics realitzats a l'interior i l'exterior del museu. Aquests tipus d'activitats es van realitzar durant un període de temps al museu; als darrers anys, però, el museu roman tancat i tot aquests tipus d'iniciatives han estat eliminades.
- Activitats amb herbes i plantes mediterrànies: El museu compta amb un espai privilegiat per tal de reproduir i conrear plantes autòctones i molt significatives per a la realitat cultural valenciana. Entre d'elles trobem timó, julivert, sàlvia, herba-sana, alfàbega, llorer, romaní, camamilla, menta i ruda.

Recursos didàctics.

L'AVE per l'Horta Nord <http://www.youtube.com/watch?v=Uw7ODR2bbWc>
Reportatge de Vicent Peris, llaurador de l'Horta d'Alboraia, a partir del qual es poden tractar temàtiques de desenvolupament sostenible, destrucció del paisatge i del medi o contaminació i impacte ambiental en l'actualitat.

Consulta del Blog de José Farina sobre Urbanisme, Paisatge, Territori i Sostenibilitat:

<http://elblogdefarina.blogspot.com.es/>

Per a anàlisis de creixement de població utilitzar base de dades Datos Económicos y Sociales de la Unidades Territoriales de Espanya (Caja Espanya-Duero). Base de dades molt útil per a l'estudi i anàlisi de les activitats econòmiques, taxes d'atur o creixement poblacional a tots els nivells geogràfics. Es pot fer un estudi previ a l'aula, aplicar les estadístiques durant la visita al museu o proporcionar una reflexió social després de la visita. La consulta de dades es pot fer a nivell estatal, autonòmic, provincial, comarcal, municipal o per grups d'acció local.

L'enllaç

<http://internotes.cajaespana.es/pubweb/decyle.nsf/datoseconomicos?OpenFrameSet>

Tractament de la crisi:

Horta i crisi. <http://www.vilaweb.cat/www/diariescola/especials?id=3022831>

Enllaç a partir del qual es poden tractar totes les temàtiques associades a la crisi: articles, cinema, literatura, vocabulari específic, etc. Per a segon cicle secundària i batxillerat. Entendre l'actual situació econòmica a partir de l'estat, anterior i actual de l'horta. Els sectors econòmics. La crisi contextualitzada. Matèries específiques d'economia, història o socials. L'autoabastiment. Tenien crisi els qui s'autoabastien? Com visqueren la guerra a l'Horta?

Museu viu. Tallers de la terra.

Descripció. El museu disposa d'uns amplis espais de terra de conreu on, abans, es treballaven cultius de temporada i que, atenent a les diverses èpoques de l'any, ofereixen productes naturals i autòctons: tomata valenciana, tomata de pera, pimentó italià, pimentó roig, tornassols, dacsà, cotó, xufa, lletugues de diversos tipus, ràvens, carlotes, etc. Es podien observar també arbres fruiters com la prunera, la llimera, el mangraner, la figuera, la perera o la pomera.

Participants. Alumnat de primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer la col·lecció permanent i la col·lecció natural del museu. Aprofitar l'ampli espai cultivable a l'aire lliure amb què compta el museu.
- Conèixer algunes de les espècies autòctones més característiques de la zona.
- Taller d'identificació i plantació de llavors: conèixer i identificar algunes de les llavors més típiques de la vida agrària valenciana. Descobrir d'una manera pràctica i directa el cicle d'una llavor. Plantar, en terra i/o cossiòl, una llavor per cada alumne.
- Tractament del lèxic específic relatiu a les nomenclatures de les espècies naturals i les llavors.
- Afavorir el treball en grup i la coneixença del medi natural.
- Tractament de les competències d'aprendre a aprendre, d'interacció i coneixement amb el món físic i d'autonomia i iniciativa personal.

Metodologia i activitats.

- Tractament previ a l'aula dels cicles naturals de les plantes i llavors. Estudi històric i social previ dels tipus de cultius que s'han conreat, al llarg del temps, en aquestes zones.
- Coneixement i explicació dels diversos tipus de llavors al museu. Tractament del lèxic específic relatiu a les espècies naturals i el cicle de conreu i creixement.
- Reconèixer els trets principals de cada llavor. A partir de les característiques explicades, s'aniran cercant i trobant les llavors escaients. Després, es procedirà a la plantació.
- Tractament posterior a l'aula on l'alumne elaborarà un quadern de bitàcola en què explique, atenent a cada nivell acadèmic, l'experiència viscuda durant la visita al museu.

Recursos didàctics.

- Recursos materials per poder plantar una llavor: terra o cossiòl, terra amb adob i reg.

Horta i tradició ceràmica

Descripció. La ceràmica és un objecte especialment representatiu de la societat valenciana i vinculat de manera particular a la vida rural a l'horta. Es proposa la visita especialitzada de l'ornamentació ceràmica del museu i del municipi d'Almàssera. Realització d'un taller de ceràmica. Treball creatiu amb sanefes i motius ornamentals ceràmics clàssics a la tradició valenciana.

Participants. Totes les edats i públic en general. La complexitat i els continguts de la visita i el taller s'adaptaran atenent a les edats dels participants.

Objectius.

- Entendre la importància de la ceràmica en l'activitat econòmica tradicional valenciana.
- Contemplar la ceràmica valenciana ubicada en el seu context real.
- Conèixer les utilitats i diversos estils de la ceràmica valenciana.
- Aprendre el lèxic específic relatiu a la producció i decoració de la ceràmica.
- Utilitzar la ceràmica com a medi d'expressió artística.
- Establir la relació entre la ceràmica i la vida a l'horta i al poble.
- Tractament de la competència cultural i artística, del coneixement del medi i interacció amb el món físic, d'aprendre a aprendre i competència social i ciutadana.

Metodologia i activitats.

- Visita guiada a la col·lecció del museu. Es prestarà especial atenció a l'espai dedicat a la cuina: observació i comentari de la ceràmica reproduïda en aquesta secció. Relacionar-ho amb els coneixements tractats prèviament a l'aula.
- Amb l'ajuda de l'educador/a, s'analitzarà de manera pràctica els diversos motius decoratius que apareixen representats a la ceràmica. D'aquesta pràctica es poden extreure nombrosos aprenentatges: tipus de vida quotidiana, aliments i begudes tradicionals, vestimenta, repartiment de feines, estètica i cromàtica ceràmica, etc.
- Visita a la plaça del poble d'Almàssera. Tractament de la ceràmica decorativa que revesteix les façanes de dues cases típiques dels municipis de l'Horta.

Recursos didàctics.

- Tractament previ a l'aula de la temàtica relativa a la ceràmica: història, producció, tradició decorativa, etc. Manises i la seua importància com a nucli valencià productor de ceràmica.

En aquests enllaços l'alumnat pot visualitzar prèviament com s'elabora la ceràmica tradicional de Manises. Els vídeos pertanyen a la fàbrica de ceràmica de Manises de José Gimeno, l'última fàbrica de ceràmica tradicional que resta al municipi.

http://www.youtube.com/watch?v=B192pd3_miA

<http://www.youtube.com/watch?v=krVcy1WEIVl>

- Material propi de la col·lecció permanent. Panells ceràmics de la cuina.
- S'utilitzarà l'espai cobert situat a la zona descoberta del museu. Es necessitarien taules, cadires i material escaient per realitzar un xicotet taller de ceràmica.

Jocs tradicionals

Descripció. Els jocs tradicionals han estat sempre en la base cultural de tots els pobles i en les arrels d'aprenentatge social i ciutadà. A més a més, constitueixen una font de coneixença antropològica, musical, literària i mitològica, entre d'altres. Per realitzar aquest taller s'utilitzarà l'espai exterior del museu i es potenciarà també el contacte amb la natura i l'expressió a l'aire lliure. L'espai exterior que ens ofereix el museu ens permetrà dur a la pràctica jocs diversos per poder-los practicar amb l'alumnat, el professorat i el personal del museu.

Participants. Alumnat d'infantil, primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Abraçar el joc tradicional com una eina d'aprenentatge i de relació social.
- Recuperar els aspectes socials i patrimonials que subjauen als nostres jocs tradicionals.
- Fomentar els valors pedagògics del joc com ara la psicomotricitat, l'activitat en grup, el foment de la imaginació o l'aprenentatge lingüístic i musical.
- Assolir el llenguatge i el lèxic propi dels jocs tradicionals.
- Gaudir del contacte amb la natura i del joc a l'aire lliure.
- Establir analogies entre els jocs tradicionals i les formes de divertiment actuals.
- Tractament de la competència d'aprendre a aprendre, d'interacció amb el món físic i el medi social, competència cultural i social i competència comunicativa.

Metodologia i activitats.

- Abordar la temàtica prèviament a l'aula. Dotar de significació i valor cultural els jocs tradicionals valencians.
- Visita al museu i localització dels elements de la col·lecció relatius al joc tradicional i al temps d'esbarjo. Comparar-ho amb les actuals eines d'entreteniment. Establir un debat crític.
- Explicar les instruccions de cada joc i començar, per grups, la realització dels jocs en l'espai exterior. Alternar el grup i el joc.
- Conèixer i gaudir de jocs com les boletes, les xapes i la trompa; la corda i les cançons musicals que l'acompanyen; les anelles i la granota; les birles, el sambori, el caixó, el canut, el pic i pala, etc.

Recursos didàctics.

- Tractament previ a l'aula de la significació i importància dels jocs tradicionals valencians. Contextualitzar-los, cronològicament i geogràficament.
- Enllaç per poder tractar àmpliament els jocs tradicionals valencians:
<http://tradicionsvalencianes.com>
- Enllaç a una interessant unitat didàctica sobre pilota valenciana:
http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEUQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.xtec.cat%2F~jparrado%2Funitats%2Fllibre%2520de%2520Pilota%2520Valenciana.pdf&ei=SCGjUb2hGKOp7AannYHAAw&usg=AFQjCNE26cl_b8E-VvriPhijbLkuNqknQg&hvm=bv.47008514.d.ZGU
- Altra eina interactiva per tractar nombrosos costums i jocs tradicionals:
<http://www.lleurem.com>

Visites per a grups amb necessitats educatives especials.

Descripció. Visites per a grups amb necessitats educatives especials. Programa destinat als Centres i Escoles d'Educació Especial per tal de conèixer el Museu de l'Horta d'Almàssera.

Objectius.

- Compartir i conèixer l'espai del Museu de l'Horta.
- Ofereix el museu com un espai d'integració, d'interpretació i d'aprenentatge obert a tota la ciutadania.
- Aproximar els alumnes amb necessitats educatives especials al coneixement del patrimoni etnològic i cultural i a la col·lecció del museu mitjançant experiències de tipus olfatiu, auditiu i tàtil.
- Aprofitar els recursos naturals propis del museu i de l'entorn (fauna i flora): contacte físic amb la terra, les plantes, hortalisses, animals.
- Tractament del màxim nombre de competències possible.

Activitats.

Visita auditiva. Escoltar l'aigua, els ocells, els trepitjar de fulles, el funcionament dels estris domèstics i de treball de la col·lecció. Fonoteca: escoltar els testimonis enregistrats (veu i imatge) per tal de conèixer la realitat de la vida pre-industrial a l'horta de mà dels protagonistes. Interpretació de les cartel·les.

Visita olfactiva: Olorar la fusta, els animals, els arbres (diferenciar els diversos olors dels fruits, de les hortalisses, etc.) Ruta verda per l'horta. Proporcionar-los una eina d'enteniment del medi natural a partir del sentit de l'olfacte.

Visita tàtil: Aproximar-se a través del sentit del tacte a la col·lecció permanent del museu. Conèixer els materials, la forma i la utilitat dels estris domèstics i les eines del camp. Construir una visió imaginària de l'objecte que es toca i, després, s'explica. Fonoteca: escoltar testimonis enregistrats. Interpretació de les cartel·les. Ruta adaptada per l'horta.

Tallers. Si el grup ho sol·licita, es proposa la realització d'un taller: Taller collage amb les mans, pintura i material orgànic (fulles, branques, escorça, suro i d'altres materials que han pogut arrebregar durant la ruta verda per l'horta).

Metodologia. Entrevista prèvia amb la tutora/or del grup. Planificació de la visita i els tallers. Adaptació del tipus de llenguatge a les capacitats i les necessitats cognitives del grup. Possibilitat d'escollir entre diverses propostes pedagògiques i participatives. Atenent a l'especificitat de cada grup d'alumnat, es podrà realitzar un taller, dos o els tres tallers proposats. La realització de les visites, els tallers i les rutes verdes requeriran de la presència, si més no, de 2 educadors/es de museu i els responsables o tutors habituals del grup.

Contacte i reserves. Per aquest taller, caldrà contactar i concretar la visita de bestreta.

Les lletres de l'horta

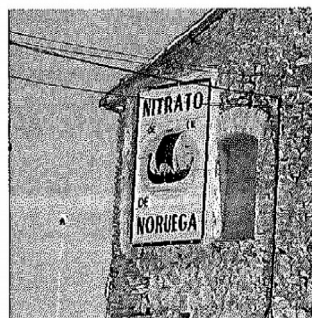
Descripció. Els panells ceràmics qua anunciaven els nous productes per femar el camp han sobreviscut als indrets més característics de la comarca. Són un document material immillorable per a treballar, a diferents nivells, el mode de vida a l'horta.

Participants. Alumnat de segon cicle de primària i secundària. Públic en general.

Objectius. Estudi de les tipologies de lletres. Estètica i estil dels cartells. Iconografia. La publicitat, abans i ara; estudi dels mètodes publicitaris. Exportació de productes per al camp. Competències culturals i artístiques, d'interacció i coneixement del medi i comunicativa.

Metodologia i activitats. Tractament previ de la matèria a l'aula. Estudi històric previ dels fenòmens d'importació i exportació. Sistemes de femat del camp. Visita a la col·lecció permanent del museu. Recorregut per l'horta i recerca dels panells ceràmics publicitaris. Proposta de taller: elaboració d'un cartell publicitari de factura i temàtica pròpies. Comparar-ho amb cartells actuals que reivindiquen la defensa de l'horta viva.

Recursos didàctics. Tractament previ a l'aula del llenguatge i l'estètica publicitària. Tractament iconogràfic de les imatges que tot seguit es presenten. Realització del taller.

Horta i Xufa

Descripció. El cultiu de la xufa és una activitat econòmica fonamental a l'Horta Nord, però també un signe identitari i paisatgístic essencial en l'estudi de les tradicions i la cultura en aquests indrets. Es proposa una activitat completa en què el contacte amb la natura i el paisatge esdevé l'element principal.

Participants. Alumnat de primària i secundària. Tot tipus de públic.

Objectius.

- Reconèixer la participació d'altres cultures per a conformar la nostra pròpia. Oríge islàmic del cultiu de la xufa.
- Identificar l'orige geogràfic i cultural del cultiu de la xufa.
- Comprendre la interrelació que uneix les cultures mediterrànies. Foment de la tolerància i l'acceptació de la diferència.
- Mitjançant les preguntes i el feed-back conversacional, tractar el tema de la immigració, la integració i la tolerància.
- Comprendre la importància del cultiu de la xufa per a la comarca de l'Horta Nord.
- Entendre els processos d'obtenció de la orxata.
- Conèixer el lèxic propi de les eines i procediments destinats al conreu de la xufa i l'elaboració d'orxata.
- Tractament de la competència cultural i d'interacció amb el món físic, la social i ciutadana, aprendre a aprendre i la competència lingüística i comunicativa.

Metodologia i activitats.

- Visita a tota la col·lecció permanent del museu. S'incidirà en les màquines destinades al processament de la xufa.
- Ruta orgànica i paisatgística pels camps per l'horta, parant atenció especial als cultius i camps de xufa.
- Visita al Museu de l'orxata i la xufa. Està situat a l'alqueria el machistre, molt a prop del Museu de l'Horta. Els visitants i l'alumnat podrà conèixer també l'arquitectura i distribució tradicionals d'una alqueria de l'horta. Cal concertar cita prèvia <http://www.elmachistre.es>

Recursos didàctics.

Per a l'alumnat de segon cicle de l'ESO, anàlisi d'un text de Cavanilles (1795) que explica el conreu tradicional de la xufa. Text molt valuós per treballar, textualment i lingüísticament, a la matèria de llengua i literatura castellana, entre d'altres (Consultar article als annexos).

Visualització prèvia a l'aula d'un vídeo explicatiu sobre el cultiu de la xufa i l'elaboració tradicional de l'orxata. Ho trobareu a l'enllaç següent:
<http://www.youtube.com/watch?v=UhzSiAkhkY0>

Article periodístic sobre el conreu actual de la xufa a certes zones d'Àfrica:
http://elpais.com/diario/2007/06/03/domingo/1180842756_850215.html

Almàssera: poble i oli

Descripció. Aprofitar el topònim del municipi on està situat el museu per introduir l'alumnat en la producció tradicional de l'oli (i d'altres aliments, en general) i en el treball de topònims i gentilicis. Per incentivar la creativitat i el treball artístic, es realitzarà una ruta fotogràfica pels indrets de l'horta i del municipi.

Participants. Alumnat de secundària. Públic en general.

Objectius.

- Aprenentatge d'alguns processos tradicionals d'obtenció d'aliments.
- Treball de lèxic i vocabulari específic.
- Coneixença de topònims i gentilicis, almenys de la comarca de l'Horta Nord.
- Incrementar la perspectiva artística i la creativitat personal mitjançant la fotografia.
- Desenvolupament de les capacitats d'observació, tria i anàlisi, establiment d'analogies i diferències.
- Tractament de la competència cultural i artística, de coneixement i interacció amb el medi, d'aprendre a aprendre i d'autonomia i iniciativa personal.

Metodologia i activitats.

- Tractament previ de la matèria a l'aula: comparacions de les indústries de producció tradicionals amb les actuals. Projectió vídeo sobre producció tradicional de l'oli amb les almàsseres. Treball previ a l'aula sobre topònims i gentilicis. Ús de mapes.
- Visita de la col·lecció permanent del museu. Identificar tots els estris que impliquen una elaboració manual i tradicional dels aliments.
- Per què aquest poble reb el nom d'Almàssera? Realitzar una ruta fotogràfica pels àmbits rurals i urbans que ens ofereix la població.
- Realització de fotografies per part dels alumnes; aprofitarem els mateixos dispositius mòbils de l'alumnat. Comparativa entre paisatges urbans i rurals.
- Finalitzar l'activitat a l'aula: per grups, realitzar un collage amb les imatges obtingudes durant les rutes.

Recursos didàctics.

Enllaç per visualitzar breu vídeo sobre l'elaboració tradicional d'oli amb almàsseres:

<http://www.youtube.com/watch?v=E86feVMgz8>

Magnífic recurs per treballar en línia la toponímia i els gentilicis de tot el territori de parla catalana. Mapes interactius.

<http://esadir.cat/toponims/paginaterritorisparlacatalana>

Enllaç per treballar topònims i gentilicis valencians.

<http://classesdevalencia.blogspot.com/2009/05/vocabulari-gentilicis-i-toponims.html>

Horta Gran

Descripció. Rutes per l'horta i visites al museu realitzades per gent major de l'horta, supervisades pel personal del museu. Aquests tipus d'activitats permeten vincular la gent major de la població amb la tasca didàctica i cultural del museu. Posada en valor dels testimonis orals. La història mitjançant narratives personals.

Participants. Alumnat d'infantil, primària i secundària. Públic en general.

Objectius.

- Conèixer la col·lecció del museu i la terra conreada que l'envolta.
- Valorar l'experiència, la saviesa i la utilitat de la gent gran dins l'estructura social.
- Tractament de la informació de transmissió oral.
- Entendre les variants diacròniques del llenguatge.
- Produir i transmetre informació elaborada oralment.
- Ajuda a la integració social de l'alumnat nouvingut i dels nous habitants de la comarca.
- Coneixença de les metodologies de pesatge tradicional. Reflexionar sobre la presència d'aparells de mesura en les nostres cases i la seua relació amb la compra d'aliments envasats. Reflexionar sobre l'abús en la generació d'envasos d'aliments, la producció de residus i la repercussió negativa sobre el medi ambient.
- Tractament de la competències següents: aprendre a aprendre, coneixement i interacció amb el món físic, matemàtica, cultural i lingüística i comunicativa.

Metodologia i activitats.

- Visita guiada per part de la gent major del poble i contornada per tal d'explicar les col·leccions del museu a partir de les seues experiències vitals.
- Ruta guiada per la gent major pels camps i horts que ells i elles ben bé coneixen.
- Taller conversacional: mitjançant el diàleg, establir narratives biogràfiques de l'alumnat. És especialment útil per a l'alumnat d'infantil i primària i també per a l'alumnat nouvingut. De la mateixa manera, resulta útil per als adults immigrants que poden establir la seua narrativa vital i integrar-la al seu nou espai de vida.
- Taller de càlcul: Els més majors poden ajudar els visitants a conèixer els sistemes de pes antics, les mesures i els estris. Aprendre el seu funcionament i utilitat. Comparar-ho amb els mètodes actuals de càlcul i pesatge. -Per a l'alumnat més xicotet, l'activitat podrà adaptar-se mitjançant un conta-contes protagonitzat per la mateixa gent major del poble.

Recursos didàctics.

- Tractament previ a l'aula de les diferències entre la producció de textos escrits i orals. Producció d'un text oral per part de l'alumnat. Coneixença de la història mitjançant l'estudi biogràfic. S'aconsella continuar i aprofitar l'activitat en tornar a l'aula.
- Recursos que ens proporciona la col·lecció permanent i les instal·lacions del museu i el seu entorn natural.

Projecte d'accessibilitat al Museu de l'Horta

Descripció. Projecte d'accessibilitat al Museu de l'Horta. Projecte integrador per a col·lectius ciutadans en risc d'exclusió social. Activitats amb ciutadans en procés de reintegració social després d'una estada penitenciària. Activitats amb immigrants que desitgen conèixer la llengua i els costums del lloc nou on viuen.

Participants. Sectors poblacionals en risc d'exclusió social. Alumnat i immigrants nous. Persones d'altres nacionalitats que desitgen conèixer les realitats culturals i lingüístiques de la nostra comarca. Alumnat de totes les edats. Públic en general.

Objectius.

- Compartir l'espai del museu.
- Conèixer a qui habita el museu.
- Conèixer la col·lecció museogràfica i la col·lecció natural.
- Interrelacionar-nos amb els col·lectius.
- Conèixer les seves històries de vida.
- Integrar el significat dels objectes del museu a la seva pròpia cultura.
- Oferir el Museu com un espai d'integració i d'interpretació oberta dels seus continguts.
- Conèixer les realitats culturals de la nostra comarca i relacionar-les amb els trets culturals i lingüístics propis de l'Horta.

Plantejaments inicials.

- Estratègies per a la participació amb el grup.
- Entrevista amb el/la medidora social.
- Explicació bilingüe castellà/català i especial atenció a la integració de la llengua local, el valencià.
- Possibilitat d'escollir entre diverses propostes didàctiques participatives a partir de la col·lecció del museu.

Metodologia i activitats.

- Conèixer l'espai i la col·lecció del museu. Es comentaran les peces de la col·lecció i les espècies naturals de l'espai exterior.
- Els participants, amb els seus dubtes, preguntes i curiositats, contribuiran a la construcció d'un diàleg entre tots els visitants, els mediadors, la col·lecció i els educadors del museu.
- S'establiran, si el visitant ho desitja, rodes de relats vitals i biogràfics per tal de propiciar la integració humana i social i d'establir comparances i divergències entre els diversos estils de vida, paisatges, etc.
- Es realitzarà un o diversos tallers que ofereix el museu, atenent a les preferències mostrades amb anterioritat.

Maleta didàctica

La Maleta Didàctica és una molt bona manera d'apropar el museu a l'escola, d'incloure'ls, a tots els nivells, dins els centres educatius. És una ferramenta que pot estar integrada per materials diversos (objectes de l'exposició, fotografies, xicotets panells expositius, etc.) que es cedeix als centres educatius durant un temps determinat. El centre i la direcció del museu hauran d'establir les condicions del préstec i l'assistència d'educadors del museu a les aules per tal de dinamitzar els continguts de la Maleta Didàctica.

Tallers de la memòria

Aprofitant l'alt contingut vital i de records que allotgen els museus etnològics, aquests poden constituir una eina d'ajuda a les persones que pateixen la malaltia d'Alzheimer. Si considerem que els museus són també institucions que integren la població i que constitueixen centres de revitalització cultural i social, poden esdevindre espais d'aprenentatge per a persones majors amb malalties relacionades amb la pèrdua de memòria. El Museu de l'Horta d'Almàssera, per l'especificitat concreta de la seua col·lecció i ubicació, constitueix una font de records i de narratives biogràfiques per a la gent més major. Al voltant d'aquesta idea es poden desenvolupar tallers, activitats i visites amb un objectiu molt més concret i terapèutic.

Escola d'Estiu

Les instal·lacions exteriors del Museu de l'Horta permeten la planificació i muntatges de projectes educatius i lúdics adreçats als més joves. Les Escoles d'Estiu permeten d'aprofitar els mesos de vacances al caliu d'activitats culturals amb un alt component d'esbarjo, gaudint del contacte amb la natura i dels beneficis que ens pot comportar el coneixement directe de l'horta.

La peça del mes

La peça del mes és una iniciativa que ja practiquen nombrosos museus de caire etnològic. Consisteix a triar un objecte dels fons museístics i exposar-lo i difondre'l de manera que es permeta l'apropament a la peça i a la història que d'aquesta es desprén.

